

Užsimeteliai musu geradejai.

Nėra teip keisto daikto, kaip tas, kad kiti užsimeta darbininkų geradėjais. Niekad jais nebuvo ir nėra, o ištikrųjų, kaip apginėjai savo luomos reikalų, nė negali tokiais būti, tačiau atsitikus tam-tikram reikalui, ima šaukti visa gerkle: «aš jūsų, darbininkai, geradėjas, aš jūsų draugas!» Faktų, kurie liudytų tą geradėjiškumą ir draugiškumą, nematyt, neparodo, tačiau tokiu užsimetimu, įkalbėjimu atsiekia savo tikslą: minią užhipnotizuoja ir ji įtiki ir paremia savo geradėją.

Tokiais, kaip sako, nepašauktais geradėjais dabar apsiškelbia republikonų ir demokratų partijų atstovai. Reikia juk tiems atstovams-kandidatams darbininkų pagalbos, jų balso, tai ir giriasi esą jų geradėjais, bet ką da gero padarys, kaip bus išrinkti! Prizadėjimai eina geriau, negu pasigyrimai. Tačiau ir eina teip drąsiai be jokių prirodymų, ar jie teisingi. Republikonų kandidatas į prezidentus, Mr. Taft, šiomis dienomis lankėsi su agitacija Minnesotos valstybėje. Sauk Center mieste sakė prakalbą; kritikuodamas demokratų kandidatą į prezidentus, Bryan'ą, pasakė: «Pono Bryan'o vargas yra toks, kad ką jisai gero yra padaręs darbininkams, tai viskas padaryta jo prakalbose ir žodžiais iš burnos.»

Tai teisybė. Bet apie savo partiją Taft'as šiaip pasakė: «Iš kitos pusės, partija, kurią aš atstovauju, turi ilgą su-

rašą daiktų, padarytų darbininkams». — Ir čia nebando parodyti nė vieną tų «daiktų», bijodamas, kad darbininkai nenusigąstų. Bryan'as, anot jo, neturįs ko tikėtis nuo darbininkų, kadangi jis jiems visą gerą padarė tik «žodžiais iš burnos». Taft'as gi, padaręs tą pat, net nepaaiškines koki tie republikonų partijos padaryti «daiktai», tuojaus sako, kad, girdi, ant to «ilgojo surašo» «mes stovime ir reikalaujame darbininko balso, kaip savo teisės» («we... ask the labor vote as our right»).

Kalbėdamas apie tai, kad Amerikos Darbininkų Federacijos prezidentas S. Gompers pataria darbininkams balsuoti už demokratų partiją, Taft'as pasakė: «Bet aš noriu pasakyti jums, kad aš esu kandidatas prie keletos balsų trupinių, kurie gal nukris nuo pono Gompers'o stalo».

Dėlto, kad Bryan'as darbininkams gerai daro žodžiais iš burnos, tai darbininkų balsai pateks į Taft'o burną. Ir republikonai neprašo to, bet reikalauja kaip savo teisių. Teip sako streikų uždraudimų (injunction) įvedėjas. Jau didesnio pasityčiojimo iš darbininko lengvatikystės negali būti. Bet sykiu jie, nejučioms, pasityčioja ir iš savęs: juokdariškoj formoj teisybę pasako, kad darbininkų balsai jiems reiškia puikius pietus ant jų stalo. Kitaip sakant, darbininkai, bal-

suodomi už republikonus ar demokratų, paveda jiems savo gerovę, jie gal puotaut, kad darbininkai apsiima alkt.

* * *

Taft'as, kuris, keletas mėnesių atgal, sugrižęs iš Rusijos, kur aplankė kruvinąjį valdoną, New Yorke per prakalbą pasakė: «Dievas žino» ką darbininkas turi daryt negaudamas darbo — dabar jau pats, be dievo, žino, kaip apmuilinti darbininkams akis. Jis prisidėjo prie darbininkų unijos! Darbininkai dedasi į uniją su pirmutiniu tikslu: streikuoti, kad darbdaviai mokėtų geresnius uždarius ir pagerintų darbo sąlygas. Republikonų gerbiamasis teisėjas Taft'as, įvedęs streikų «injunction», prisidėjo prie unijos! Ir republikonų laikraščiai dabar turi kuo atkirst šnekoms apie tai, kad darbdaviai yra darbininkų priešai. «Chicago Tribune» sako: «Steam Shovelers» unija neranda Mr. Taft'ą savo priešu, kadangi jis yra jos garbės sąnariu». Da daugiau! «Mr. Taft, girdi, kaipo karės sekretorius ir kaipo Filipinų general-gubernatorius, yra vienas didžiausiųjų darbdavių (samdytojų) visoje tautoje». Jis, esą, algas ir uždarius norįs pagerint teip, kaip galima. Tik kaip tai bus galima, kad jo «injunction» gyvuoja?! Juk streikai kartais sutrumpina darbo dieną iki 8 valandų, o valstybių seimų įstatymus apie 8 valandų darbo dieną aukščiausias teismas pripažįsta nekonstitucijiniiais — tas pats teismas, kurio globoje buvo ir teisėjas Taft, pirmasis pritaikytojas «injunction» prieš streikus, be kurių tie įstatymai negali gyvuot.

Laikraščiai dabar skelbia, kad ta ir ta kompanija atidarys fabrikus, jei Taft liks išrinktas prezidentu. «Standard Roller Bearing» kompanija Philadelphiajį skelbia, kad ji numuštąją iš savo darbininkų uždarius dešimtį procentų sugrąžįsiant lapkrikyje, jei Taft bus išrinktas prezidentu. Tai pakilsią algos 60 tukst. dol. per metus. («Phila. Inquirer»). Bryan'as, anot tų laikraščių, vargiai galėsiąs sekti tokį pavyzdį ir pakelt savo paklusniems paprakų lupimą!

Nėra, rodos, nė cirkuose tokių juokdaryų, kaip republikonų ir demokratų agitatoriai dabartinėje rinkimų kampanijoje. Aiškų melą nori aptempt teisybės kučkailiu, o tas — pukt ir pratrūksta. Net patys juokiasi iš viens kito. Juokiasi, nes tikisi, kad darbininkai nesupras jų melo, įtikės, kaip jie geradėjų kailiu apsimeta ir padės ant jų stalo savo balsus. To tikisi Taft'as, to pat tikisi ir Bryan'as, kurio partija ne be reikalo darbininkams iškepė «iš pasenusių kiaušinių pautienę» (platformą), kaip pasakė socialistų kandidatas į prezidentus, E. V. Debs. Mat demokratų platformoj «injunction» vienam daikte nepagirta, kitam — nepapeikta, o trečiam — įmaišyta į pautienę, kad netyrinėjantis balsuotojas gali ir praryt. Tik paskui pasijus blogą kąsnį praryjęs, kaip vidurius ims gelt.

Kas žin, ar darbininkai pirmiau neapsižiūrės?

J. B.

Bukite atsargus!

Rinkimų diena artinasi. Prieš Amerikos balsuotojų stovi milžiniškas klausimas — spresti tolimesnį šalies likimą. Žmonių padėjimas nemažai prigulės nuo to, kokiai valdžiai bus pavestas dalykų tvarkymas. Čia randasi trys didelės partijos: socialistų, demokratų ir republikonų. Kiekviena jų susideda iš žinomų draugijos elementų ir stovi ant žinomos platformos: prie Socialistų Partijos priklauso darbininkai, kovojanti už proletarijato būvio pagerinimą ir pasiluosavimą iš baisios vergijos; demokratai susideda daugiausiai iš įvairių komersantų, baigiančių bankrutyti kapitalistų, jie stovi už tai, kad be akėžyčių ir pošilnų galima būtų įveikti tavorus iš visur; republikonų partijoj randasi didieji turčiai ir papirkti jų šuneliai, jie nori, kad viskas pasiliktų teip, kaip yra. Jeigu mūsų balsuotojas nori, kad privežtų iš kitur tavorų, o čia darbai sustotų, lai balsuoja jis už demokratų partiją; jeigu jis mįslija, kad pasaulėj niekas nesimaino ir nemato, iš ko kyla bedarbės, pramoniški kriziai ir kitokie darbininkų vargai, jeigu jis negali gyventi be pono ant sprando, lai balsuoja jis už republikonų partiją; jeigu gi jam nubodo skurdas ir jis nori apskelbti atvirą kovą išnaudotojams, kad toj kovoj nemalšintų jo nė policija, nė kariūmenė, tai jis privalo balsuoti už Socialistų Partiją.

Balsuotojau, pagalvok, kad iš kelių šimtų žmonių tiktai tu vienas turi teisę eiti prie dėžutės su balotu rankoj. Namie paliko tavo žmona, sesuo, numylėtinė, motina! Jos visos turės pildyti valdžios išleistus įstatymus, o tuo tarpu joms uždrausta dalyvauti tos valdžios rinkimuose. Ana, tavo kaimynas, draugas, pažįstamas, brolis — ir jie neturi teisės balsuoti. Republikoniška ir demokratiška valdžios aprūbežiavo ateivių teises teip, kad labai sunku pastoti piliečiu. Jie reikalauja, kad tos tiesos būtų palengvintos. Tą padaryti yra pasiryžusi Socialistų Partija. Ir jeigu tu nenori nuskrasti tą nelaimingųjų, tau pasitikinčių žmonių, tu privalai balsuoti už Socialistų Partiją!

Balsuotojau, sujudink savo protą ir jausmus! Štai alkanų kūdikių milijonai, rankas ištiesę, šaukiasi į tave; štai juos kankina darbe nuo jaunų metų, štai jie, prisibadėję, nukankinti, miršta be daktaro! Ir motinų akis nenudžiūsta nuo ašarų, nusilpnėjusios jų širdys vaitoja matant savo vaikus baisingame padėjime. Štai tūkstančiai pavarytų nuo darbo senelių, sužeistų darbininkų. O vis tai auka kapitalizmo. Balsuotojau, ar tu myli artimą? Ne, tu gatavas visus praryti, nes eini balsuoti už demokratų arba republikonų partiją. Juk gerai matai, kad jų viešpatavimas pavertė darbininkų būvį į kartų pragarą. Jeigu esi darbininkas ir balsuoji už turčių partiją, tai išėina, kad tyčia užneri kilpą sau ir kitiems darbininkams ant kaklo; jeigu esi pasiturintis ir dėlto balsuoji už kapitalistų partiją, tai tu užmiršti žmoniškumą, artimo meilę ir pasiduoai turčini; bet su savo turtu neilgai tu tesėsi: didesnieji kapitalistai privers tave subankrutyti, arba, kaip darbininkai negaus darbo, ir tu neturėsi iš ko gyventi.

Męs, Amerikos darbininkai su savo šeimynomis, esame baisingame padėjime, valdžia apie mus nesirūpina, nes ji susideda iš turčių. Męs laukiame, kad balsuotojai išrinktų tokią valdžią, kuri rūpintųsi išvesti mus iš vargo, o nešaudytų į duonos prašančius, į verkiančius vargšus. Taigi, balsuotojau, nuo tavęs priklauso, kokią valdžią tu išsirinki. Jeigu tu nepageriši mūsų būvio, tai tu pastosi mūsų priešu. Tada drąsiai galėsimė sakyti, jog jūs norėjote, kad nekaltų kūdikių tūkstančiai išmirtų be duonos ir apžiūrėjimo, jūs begailestingai geriate motinų ašaras, jūs privertėte žmonių vaitoti. Jeigu valdžia šaudys kur į žmones, mes apkaltsime jus, balsuotojai! Lai tada prakeiksmas nelaimingos žmonijos slogis jūsų sanžinė, lai jos kerštas neduos jums ramumo!

Apsimislyk, balsuotojau, ar nori būti kraugeriu ir girdėti prakeiksmą. Jeigu ne, tai balsuok už Socialistų Partiją.

Amerik
tes: jie užp
jančių moki
alų ir pinig
bar matom
so Tafto fiz
kad laikro
jos neatsal
Kaip
mus, tu pu
Jan u
kapitalist
partijas.
nėtas pas
tavo ir ki
apgrauzt
Jeig
ne ir alu
kvaillina
do. Dab
paskui p
tūkstanč
būsi sot
ir tada į
kų!
Jeig
do, tu n
riuos dv
tai esi v
į dalyku
Bal
nyti visi
jos kand
jo ant n
Bals
ma, tu t
P.
laikrašč
Pad
rinktų iš
keletą ž
Kai
čiu bals
\$602.81
skyrinų
dar neg
tuot).
Suma —
vertės a
Ame
gė, savo
P. skaita
čiama lie
volucioje
Tuo
los vedū
Būtu ger

Amerikos kapitalistai laike rinkimų vartoja visokias niekšybes: jie užpila visą šalį melagingais raštais, parašytais pardsavinėjančių mokslinčių, garsinasi visokuiose laikraščiuose, už cigarus, alų ir pinigus perka balsus, paperka darbininkų vadovus. Jau dabar matome, kaip net pirmeiviškuose mūsų laikraščiuose riogso Tafto fizionomija ir išgyrimai apie jį. Balsuotojau, atsimink, kad laikraštį gali pasigarsinti ir vagis. Už apgarsinimus redakcijos neatsako; už apgarsinimus joms moka.

Kaip kapitalistai nuolankesni liko darbininkams prieš rinkimus, tu pats matai.

Jau nekurie kliubų, draugysčių viršininkai gavo pinigus nuo kapitalistų ir prisižadėjo agituoti už republikonų arba demokratų partijas. Balsuotojau, jeigu jūsų organizacijoje kąs pataria už minėtas partijas balsuoti, tai žinok, kad jis pasidavė, jam nerūpi tavo ir kitų gerovė, jis apsiėmė parduoti darbininkų reikalus už apgraužtą kaulą.

Jeigu jums dalija cigarus ir pusdolerius, jeigu jus girdo degtine ir alum, atmink, balsuotojau, kad tai perka jūsų balsus, apkvailina jūsų protus, rengia užnerti kilpą ant proletarijato sprando. Dabar tu atidnosi savo balsą už stiklą alaus ar pusdolerį, bet paskui per ketverius metus kapitalistai engs tave, išspaus iš tavęs tūkstančius dolerių. Atsimink, kad iš to alaus ir pusdolerių tu nebūsi sotas ketverius metus: gal ryt-poryt liksi be dnonos karnio ir tada prašyk pas tą valdžią, kurią tu pats išrinkai. Gausi kulką!

Jeigu tu esi sveiko proto žmogus ir nenori nustoti piliečio vardo, tu noprivalai nieko klausyti, neprivalai balsuoti už tuos, už kuriuos dvasiškija, viršininkai ar kitas kas liepia. Jeigu tu klausysi, tai esi vergas kitų, silpnaprotis. Tiktai reikia tau pačiam išigilinti į dalykų stovį — ir beabejonės tu balsuosi už Socijalistų Partiją.

Balsuotojau, tavo balsas yra galingas, jis vienas gali permaintyti viską: jeigu tik vienu balsu daugiau gaus Socijalistų Partiją, jos kandidatai gali būti išrinkti. Balsas tavo brangus, nenumesk jo ant niekų!

Balsuotojau, mes pasitikime, kad tu atstovėsi mūsų reikalavimą, tu neparduosi mūsų reikalų!

A. Antonov.

P. P. Jeigu da nebus praėjusi rinkimų diena, teiksisi ir kiti laikraščiai atkartoti šitą atsišaukimą.

A. Antonov.

Ivairi revoliucijos rėmimo reikalai.

Paduodamas į šį numerį «Kovos» galutinas apyskaitas aukų, rinktų išliuosavimui drg. NN., skaitau už pareigą da ir atskirai keletą žodžių į draugus aukautojus pratart.

Kaip matote, draugai, atsiliepiamas gelbėti NN. nepaliko tuščių balsu — surinkta Amerikoje per R.R.K. išdą persiųsti — \$502.81 (Apie smulkmenas žiūr. «Kovos» 33 N. ir šitame, aukų skyriuje). Pinigai visi išsiųsta Europon dviem atvejais. Kvitų dar negauta (paskutinio siuntimo dar nei nebūtų suspėję pakviuot). Išmainius tą sumą ant rusiškų pinigų, bus apie 1000 rub. Suma — nemaža ir draugo NN. bylai gal bus galima ne antrosios vertės advokatą pasamdyt. Tą jau draugai europiečiai aprūpįs.

Amerikiečiai lietuviai, kiek šiais sunkiais krizio metais įstengė, savo pareigą atliko. Vardan kovos už laisvę ir vardan L.S.D. P. skaitau reikalingu ištarti nuo R.R.K. padėką visiems amerikiečiams lietuviams, teip prielankiai ir greitai atsiliepusiems ant revoliucijos vedėjų balso. —

Tuom-pat žygiu pagarsinu «Kovos» šiame num. ir Purėno bylos vedimui keletą dolerių, kurie aut mano rankų buvo prisiųsti. Būtų geriau, kad užjaučiantis draugai Purėnui ir revoliucijos dar-

bui, siųstų aukas tiesiai į Purėno gynimui komitetą, aut jo išdininko, drg. Jurginio rankų (Adrisas: M. Jurzen, 2008 W. Stella Str. Philadelphia, Pa.). Tuomi susimazintų siuntinėjimo lėšos ir darbas. —*)

Kurie nekurie draugai buvo besumaną revoliucijos komiteto įstajgą mūsų Sąjungoje visai panaikint (viešai da nebuvo sumanyta, bet ėjo krivulės). Tas da peranksti. Revoliucija da toli gražu neužsibaigė Lietuvoje. Ji trauksis gal kelias dešimtis metų tokiame ar kitokiame pavidale. Mēs, amerikiečiai, visuomet būsime pirmutiniai rėmimo kovos už laisvę mūsų tėvynėje. Ir jeigu syki yra tokia įstaiga įkurta, nereikia ją panaikint. Ne tada bus laikas aukas rinkt, kada kova iškils. Reikia būt iš anksto priruoštiems. Jei ne ginklams, tai tam tikrai revoliucijos propagandai mums reikia išdo. Reikėtų tik pilnai atsižinot nuo europiečių lietuvių: ar jie tebelaiiko savo revol. komitetą, kuri anais metais buvo įkūrė. Jei ne — mēs laikykime užsieny. Neprošali būtų ir šimtą tūkstančių revol. išde turēt, kaip tai daro kitos tautos, kurios randasi tolygiam padėjime, kaip Lietuva. Jeigu net amerikoni deda mūsų revoliucijai, tai mums būtų biskį gėda apie tai pamiršt. Laisvės juk dar nėra. Ir tie trupučiai baigiami Rusioj gniaužt, ką paskutiniaiiais metais sunkiai iškovota. —

Paskutiniu laiku įsikūrė (ar bent pradėjo kurties) pas mus teip vadinamas «Moksleivių Paskolos Ratelis» (Žr. «Vienybės Lietuvininkų» N 38 ir «Lietuva» N 39). Šito ratelio sumanytojai kreipėsi į «R.R.K.», klauzdami, ar mēs neapsiimsime to ratelio aukas kontroliuot. Mēs apsiėmėm. Negalima atsisakyt nuo patarnavimo visuomenės reikalams. Mēs tą atliksime, kaipo privatiškai priiimtą darbą (— jei jį visuomenė ras reikalingu remti) ir mūsų darbą perkontroliuos paties tojo «Ratelio» išrinktoji komisija arba ir L.S.S. susivažiavimas, — jei «Ratelis» tą susivažiavimui paves.

Bet neapsieina pas mus darbai be kieno nors išklpusių apgiedojimų. Dr. A. Graičiunas «Lietuvos» N 39 štai ką rašo: «Mūsų veikėjai užmanė naują mintį ir gal pasitiki ganėtinai pasipinigauti. Štai J. Šukys, V. Černiauckas ir J. O. Širvydas sutvėrė «Moksleivių Paskolos Ratelį» ir tt.»

Skaitau čia reikalingu atkreipti visuomenės atydą, kad «Ratelį» sumanė visai ne tos trys ypatos, kurias Dr. A. Graičiunas pasiskubino išbart. Jeigu Dr. A. G. da syki perskaitys minėtojo «Ratelio» atsišaukimą — ir perskaitys nesinervuodamas apie «pasipinigavimus», — tai atras sumanytojus kitus. Mēs apsiėmėm kontroliuot, — tai ir viskas. Linkui «Ratelio» gali būti mūsų nuomonė visai netokia, kokią mums p. Graičiunas priskiria. —

Užbaigdamas turiu primint apie pačias apyskaitas. Jos turėjo būt «Kovos» paduota jau gal kelintan pirmesnių «Kovos» numerių. Bet iki mēs, naujai perrinktas Rev. Rėm. Komitetas įstojom į darbą, iki susitvarkėm ir išsidirbom būdus ateinančių metų veikimui, tat ilgai mus užtrukdė. Ne stovint vien prie to darbo, bet varant daugelį, ir da kasdienines gyvenimo ir savo užsiėmimo pareigas pildant, mažai bepalieka laiko. Teip vieną kitą savaitę ir aukų pagarsinimas užsitiesė. —

Aukos revoliucijos rėmimui, iki L.S.S. IV Susivažiavimo įp-laukė ir Susivažiavime perkontroliuotos, seniai jau pasiūstos Europon. Kvitų da nėra. Jei šitie žodžiai pasieks vieno-kito europiečio ausis, geistina, kad apie kvitas paragintų L.S.D.P. komitetą.

R.R.K. išdininkas

J. O. Širvydas.

*) Drg. Jurzenas jau nėra kašerium. (Apie tai pasiškinimas tilpekitime num.) Red.

«Gali apgaudinėti žmones per tulą laiką, ar tulus žmones visados, bet negali visuomet visus apgaudinėti.»
Teip pasakė Abraham Lincoln.

A. Ž-tas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Am. Jungtinės Valstybės. Ir vėl aukščiausiasis teismas išrado darbo klausime nekonstitucijškumą. Wisconsinio įstatymleidystėje kaip žinoma yra keletas socialistų, tai per jų pasidarbavimą tapo įstatyta (1907 m.) aštuonių valandų darbo dienos teisė geležinkelių telegrafistams. Aukščiausiasis teismas dabar pripažino, kad tas įstatymas priešingas J. Vals. konstitucijai! (Nors valdžios darbininkai dirba tik 8 valandas!) Mat kongresas nusprendęs telegrafistams darbo dieną nuo 9 iki 13 val.; dėlto valstybės seimas negalįs laužyt to «įstatymo»; be to, geležinkelis tai tarpvalstibinės komercijos dalykas, kuris priklauso tik kongreso žiniai. Arkansas valstybė, pagal seimo įstatymą apie 8 val. darbo dieną, turėjo bylą su «St. Louis, Iron Mountain & Southern Railway» (geležinkelio komp.) kuri peržengė tą įstatymą. Apygardinis teismas pripažino teipgi nekonstitucijiniu tą seimo įstatymą. Išsina, kad J. V. konstitucija yra tik plėšikams geras uždangalas, o darbininkams — skarmalas. Teip bus tolei, kol kongrese nebus nė vieno socialisto... Dabar turėjų atstovai ten dirba, kaip turčiams geriau. O aukščiausiasis teismas pavirto į Rusijos Pobiedo noscevo sinodą.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Liet. Socijaldemokratų Darbininkų Sąjunga Didžiojoje Britanijoje turėjo savo susivažiavimą Bellshille, Škotijoje (liepos 18 d.); nuo kuopų buvo 9 delegatai, 2 atstovai nuo centro k-to ir 1 nuo redakcijos. Susivažiavimo pripažinta reikalingu įkurti prie «Rankpelnio» redakcijos krautuve; išrinkta komisija sujieškoti krautuvei butą; nutarta, kad spautuvės darbininkais rūpintųsi sau vienas redaktorius, laikyti tik 2 darbininku ir mokėti jiems (per abudu) daugiausia 2 sv. 5 šil. į savaitę. Savaitinis laikraštis pripažinta negalimu dėl jėgų stokos. Tarta kreiptis į L.S.D.P. centro komitetą, proponuojant, kad paimtų «Rankpelnį» per savo organą ir kad tas laikraštis būtų leidžiamas bendromis su sąjunga jėgomis. Dėlei 1-mos kuopos užmetimo, kad redakcija negerai veda apyskaitas ir «daug pinigų žuvą nežinia kur», išrinkta komisija išdui ir išdo knygoms peržiūrėti. — Susivažiavimas peržiūrėjo sąjungos įstatymus. Su-lyg sąjungos veikimo išpletojimo priimta šiokia rezoliucija:

«Kadangi tarp Škotijos lietuvių darbininkų viešpatauja didelis nekulturingumas, apsireiškęs tankiai bauriose ir šlyksčiose formose, kadangi jie pasinėrę girtybė, ir tai viskas didžiausiai kliudo nors kokiam veikimui, susivažiavimas pataria svarbiausia atkreipti akį į kultūrišką darbą. O dėlto kuopos turėtų ne tik ką rūpintis prakalbų įrengimu, bet ir įveždinti, ypač ten, kur yra skaityklos, vakarinius pasiskaitymus, pasimokinimus, o be to ir kultūriškus žaidimus, gūžines, šokius ir tt.»

Išrinkta naujas centro kom. Susivažiavimui baigiantės, redaktorius K. Jurgelionis pranešė nebegalįs redaguoti «Rankpelnio»; C. K-tas turės greit pasirūpinti kitą redaktorių.

Amerikoj ir daila politikieriams tarnauja. New Yorke šiomis dienomis Henry Mumford, sekretorius neseniai išsikūrusios ir susidedančios daugiausia iš aktorių politiškos Lygos «White Rates», savo prakalboje nurodė, kad visi Amerikos aktoriai, savo pagerinimui rūpintųsi varyt agitaciją už tą partiją, nuo kurios jie to gero labiau tikisi (prastai sakant, katra užmokės). Tą aktoriai gali atlikt puikiai, teatruose išjuokdami priešingą partiją. Dailu!

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Aludirbių susivažiavimas. New Yorke, rugs. 26 d. buvo Amerikos bravorų darbininkų unijos susivažiavimas. Susivažiavimas atsisotojo ant tikros pažangos pamato, priimamas tam tikrą rezoliuciją, kuri baigiasi teip: «Darbo žmonių išsiliuosavimas bus atlikta tada, kada jie ekonomiškame ir politiškame judėjime paduos vieni kitiems ranką». Ant to stodami, žinoma, neišvengtina pripažino savo politiškuoju judėjimu socialistų judėjimą.

Nenori kito valkatos! New Yorke Central Federated Union reikalavo iš «Staats-Zeitung» savininko Ridderio, kad atgal priimtų korespondentą, kurs tapo pavarytas už parašymą apie neunjusių maliorių sandymą priemiesčiuose. Ridderis yra demokratų partijos kasierius, vieton negarbingai atsisakiusio gubernatoriaus Haskellio iš Oklahomoš. Maliorių unijos atstovas toje federatyviškoj unijoje pasakė: «20 valandų, kaip Haskellis išėjo iš Demokratų partijos — ar mes stovėsime be protesto ir žiūrėsime, kaip kitą valkatą (scoundrel) deda į jo vietą!»

Darbininkų judėjimas svetur.

Nothinghame, Anglijoj, nuo 7 iki 15 rugsėjo dienos tęsėsi amatninkų sąjungos (Trades Union) susivažiavimas. Nuo visų beveik sąjungų susivažiavo išviso 500 delegatų.

Susivažiavimas rugs. 9 di priėmė rezoliuciją, kur nupeikiama Anglijos darbininkus, kurie dirba kaip streiklaužiai Vokietijoje arba kolonijose, ir reikalaujama iš parlamento, kad priimtų tam tikras priemones priešais streiklaužjų organizatorius, lygiai kaip ir prieš pačius streiklaužius, kad jie būtų persekiojami. Susivažiavimas teipgi nutarė susidraugauti su «Darbininkų Partija», kurią kontroliuoja socialistai.

Tame susivažiavime buvo du atstovai «Amerikos Darbininkų Federacijos», Creamer ir A. Forusath. Creamer prakalbo išsitarė, kad Amerikos darbininkai nemislią šimet balsuot už republikonų partiją. Jis kalbėjo apie tai, kad Am. darbininkų sąjungų likimas priklausio nuo teismų padarytų įstatymų («court made laws») veikmės. Faruseth sakė, kad darbininkai turėtų teip susijungt, kad galėtų sustapdyt mašineriją, laikui atsitikus.

* * *

Įdomi byla prasidėjo Paryžiuje. Kaip žinoma, birželio mėnesį buvo elektros darbininkų streikas. Dėl šviesos stokos turėjo ir teatrai užsidaryt. Dabar dviejų muzikos šalių artistai skundžia elektrikų unijos sekretorių M. Pataud, reikalaujanti atlyginimo, ką jie prakišo dėl šviesos užgesinimo. Žemasis teismas M. Pataudą pripažino kaltu už «persinaudojimą staciko teisėmis». Prisūdiijo jam užsimokėti teismo kaštus ir atlyginti artistams 1 dol. 60c. (mažai!) Elektrikų unija apeliuoja į aukštesnįjį teismą. Jei tas išras kaltę, tai matysim, kaip Prancūzijoje pirmą syk pritaikė Amerikos teisdarystę.

Iš moterų gyvenimo ir judėjimo.

|| *Am. Moterų Amatninkų Sąjungos Susivažiavimas.* Rugsėjo 28 d. New Yorke pasibaigė antrasis metinis Moterų Amatninkų Sąjungos («Women's Trade Union») susivažiavimas, tęsiasis per 3 dienas. Vakare buvo balius «Clinton Hall» salėje, N 151 Clinton Str., kame buvę tautiški šokiai, pasirėdžius rusų, čekų ir italų kaimiečių drapanoms (turbūt toj sąjungoj nemažai yra paminėtų tautų moterų). Ta darbininkų unija susitvėrė tik dveji metai atgal; tada buvo išviso 12 tūkst. narių, o dabar jau beveik dvigubai

daugiau narių atstovavo delegatės daugiausia iš New Yorko, Bostono ir Chicago. Abelnai delegatės buvo atsiųsta iš keturių vals tybių 22-jų miestų nuo 20,000 moterų su viršum. Į tą «trade union» susidėję yra šių amatų darbininkės: knygrišės, kamašų ir čėverykų darbininkės, vaizbos (komercijos) telegrafistės, cigarų darbininkės, skrybėlių puošėjos, skrybėlių ir kepurių darbininkės, marškinių siuvėjos, knypskylių siuvėjos, apatinės dangovės (drapanų) darbininkės, baltinių («White goods») darbininkės, teatrinų parėdų darbininkės, plaukų darbininkės, kolonijališkų sankrovų («grocery») pardavėjos, popirosų darbininkės, brusliotų (ir kik likų, ar gorsetų) darbininkės, valgyklų patarnautojos, stereotypų ir elektrotypų darbininkės, — visų šių amatų darbininkės yra susidėję į atskiras unijas, o tosios susidėję į vieną didelę uniją, apie kurią čia kalbame. — Tos sąjungos valdyba susideda iš šių ypatų: prezidentė Mary E. Dreier (ji yra prezidentė ir New Yorko skyriaus); vice prezidentės Margaret Daley ir Rožė Schneiderman; kasierius Charles Healy; sekr. Helen Marot.

Koks organizacijos tikslas? Kaip «N.Y. Evening Journal» korespondentė Angela Morgan rašo, tai Sąjungos tikslas, anot jos prezidentės Miss Dreier žodžių, yra toks: «Mēs norime darbininkų merginų ir moterų, kad galėtume parodyt visoje šioj šalyje tikrąją organizacijos galę ir sujungti spėkas tokiamejudėjime, kuris nušluos viską priešais save. Profesijinė sąjunga reiškia moterims atidarymą durų prie visokių užsieninių. Moters, susivienijusios profesijonališkai («industrially») ir politiškai, parodys tvirčiausią pajiegą, kokios svietas da nežino».

|| *Tris vargšes moters nušautos.* Kur! Laisvoje Amerikoje. Keno! Valdžios tarnų! Nėr kam nė protestuot, nes valdžia susideda iš vienų kapitalistų. Skaitykit šitą:

«Dunmore miestelyj, netoli Serantono (Pennsylvanijos valst.) kazokai (teip vadina valstybės «constabulary» — sargybiniai, apginanti anglies ir geležies kasyklų ir geležinkelių kompanijas), užsidėjo ant savo pagarbos karuną, kaipo įstatymų ir tvarkos apginėjai, tuomi, kad nušovė tris vargšes moteriškes, streikuojančiųjų anglekasių pačias. Viena tų moterų stovėjo tarpduryje suirusios lūšnos, kuri jai tarnavo kaipo namas, ir laikė ant rankų savo kūdikį — teip ji ir krito ant vietos nušauta. Kita buvo jos kaimynė, kuri čia pat su ja stovėjo. Trečiąją kazokai nušovė iš užpakalio, kuomet ji bėgo nuo jų».

«Garsiųjų darbų užrašas tapo sudarkytas. Theodore Roosevelt daugiau negali girtis savo didvyrišku darbu atliktu Kūboje. Jis nušovė iš užpakalio ispanišką kareivį, ir Amerika didžiavosi juo mi. Bet dabar jo garbė yra aptemdyta. Pennsylvanijos kazokas perėjo keliom eiliom jo puikų darbą, nušaudamas iš užpakalio moteriškę». (Iš «New York Call»).

|| *Gyvojo tavoro pirklyba Lietuvoj.* Lietuvos laikraščiuose patilpo žinutė, kad Kauno gubernijoje vaikščioją koki «ponaičiai» agentai ir prikalbinėja mergas važiuot į Ameriką, prižadėdami ten aukso kalnus. Tai agentai «gyvojo tavoro» pirklių. Laikraščiai pataria visur tą žinią platint, kad jaunos mergos neklausytų tų apgavikų.

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

Krivulė Veik. Komiteto.

Įnešimą drg. M. Račiūtės, kad krivulė link drg. Bernoto, II rajono atstovo, būtų patalpinta «Kovoje», visos Sąjungos draugų žiniai, dėlei kokių priežasčių «Veik. K.» nepritarė drg. Bagočiaus įnešimui.

Nubalsavo (pritarė) atstovai: II-ro raj. A. Bernotas, IV-to — Purvis ir P. Norkus, Mass. valst. rajono A. J. Viznis ir Ill. raj. J. Švermickas. Tokiu būdu dauguma pritarė.

Sumanytą drg. J. K. Matijošaičio, kas link formato blankų dėl mėnesinių duoklių, nusiunčiau «Veik. Komitetui».

Nutarimus 19 kuop. pasiunčiau «Kovon». Wilkes-Barre, Pa. 9 kuopa praneša Pildomamjam Kom., kad jau dabar atrado už nereikalinga išbraukt nekuriuos draugus, bet faktus, kuriais remdamesi reikalavo jų išbraukimo, pasiuntę į «Kovos» (Gal į L.S.S.? Red.) archyvą užpečėtytame laiške ir nieks netur tiesos atplėšt.

L. S. S. Sekr. P. Puskunigis.

Da žodis prie tvarkos.

«Kovos» N. 34 padaviau visiems L.S.S. nariams apsvastyti sumanytą apie mūsų organo redaktoriaus ir bendradarbių priedermes. Prie tos progos padaviau klausimus ir apie tai, kokio turinio raštai kam geriaus patiktų. Draugai, matomai, nesuprato ir svarstė tik apie tulinį, o apie redaktoriaus ir bendradarbių priedermių nurodymus nieks nesvarstė. Bet, abelnai, iki šiol tik keletas kuopų ir pora pavienių draugų teišreiškė nuomonę apie «K.» turinį. Tas parodo, kad mēs šauksmais, atsišaukimais, «paniekoms» tai mokame darbuotis, o išpašakny versti netikusį surėdymą arba tvarką (paimkim, kad ir tą pačią «naująją tvarką — betvarkę») nemokame, o gal tingime. Tingime savo mintis sugaudyt ir liogikos botagėliu suvyt-uzdaryt į makaitę, kad jos ten dirbtų rimtai, o ne lakiotų, lyg sparvos, žimbdamos pro draugų ausis, kolei, ant galo, neįkrinta į keno nors «proto sandėlj»...

Vietoje to svarstymo, 45 kuopa geriaus sumanė: kad redaktorius «visas polemikas», šiuose ginčiuose rašytas «ar nario Lit. K., ar administratoriaus, ar paties redaktoriaus», siųstų Literatūros K-tui, ir tik šiamjam nutarus, gali talpinti «Kovoje».

Nebutų teip įstabu, jei būtų tik kuopos tokia nuomonė, kad nebutų ją pilnai priėmęs ir pripažinęs už savo nuomonę Pild. Komitetas. Anot tos nuomonės, redaktorius turi siųst tik Lit. K-to narių, administratoriaus ir savo raštus, kuriuose kas nors atsiduoda «polemika šiuose ginčiuose». Jeigu gi tokias polemikas rašys Veik. K-to nariai, kuopų nariai ir komitetai, rajonai ir jų komitetai arba komitetų nariai, pagaliuos Pild. K-tas su 45 taja kuopa — tai jų raštai gali tuojaus tilpti organe, be jokio Lit. K-to žinios. Pagal tą P. K-to nutarimą (tai yra jau nebe 45-sios kp. nutarimas, o tik P. K-to, kuris tai priėmė), redaktorius net peizengtų «etiką», jeigu tokias P. K-to ar 45 kuopos nutarimus pasiųstų Lit. K-tui. Tikrai pasakytų, kad redaktorius «sauvališkai elgiasi nežiurėdamas etikos».

Jau ne kartą ir ne vienas išsitarė viešai, kad P. K-tas neturėtų viską pats nuveikt, o duotų šį-tą ir Veikiamamjam Komitetui. Šiame atvejuje ir vėla P. K. prisisavino sau «valdžią», kuri grynai priklauso V. K-tui. Tiesa, mūsų Veikiamasis K-tas iki šiol nieko neveikė, o kad ką veikė, tai da nenuosekliau, negu dabar P. K-to pasielgta. Bet visgi dėl kito apsnudimo ar nerangumo nepriderėtų mums pasinaudot

«valdžia», kuri tam kitam priklauso. P. K-to priimtos taisyklės, — teip tas 45-sios kp. «nutarimas», teip nurodymas apie siuntinėjimą sumanymų ir tt., — tos taisyklės, ką pranešta sekretoriaus «K.» N.39, nepriklauso P. K-to imperatyvai, o tik Veik, K-to. P. K-tas tik galėjo paduoti sumanymą, kaip gero velydam organizacijai ir savo draugams iš V. K-to. Teip pat ir 45-toji kp. pasielgė nenuosekliai (arba pagal jos terminologiją: «savivališkai, nežiurėdama etikos»), kad savo «nutarimus» redaktoriaus priedermių klausime siuntė P. K-tui, o ne Lit. K-tui, kuriam tiktai ir priklauso tie nutarimai: tik jam nutarus, P. K-tas turėtų rūpintis apie jų išpildymą. Tačiau šiame atvejyje tuos savo nutarimus 45 kp. turėjo paduoti savo rajonui arba jo konferencijai apsvarstyt ir jei rajonas but priėmęs, tada jis butų įdavęs tatau savo atstovui V. Komitete. Nes čia darbas yra ir Veikiamojo K-to, ir jis be abejo žiurėtų į tai plačiau ir matytų, kad čia organizacijos dalykas, o ne vieno redaktoriaus, administratoriaus ar L. K-to nario: čia reikia išdirbti kitokias taisykles, kad ne tik «šiuose ginčiuose» bet ir visokiuose busimuose butų tam-tikra tvarka — tai dalykas organizacijinis, organizatyviškasis — kaip kiti sako. O organizacijiniai dalykai spęsti priklauso V. K-tui.

Argi teip 45-ta kp. ir P. K. «elgiasi žiurėdami etikos»?

Jei yra mano kaltė tame, kad polemikas Lit. K-to ir Veikiamojo K-to narių talpinau (jiems privertus savo smarkiais žodžiais — «vadovavimu» ir t. p.), nesiųsdamas L. K-tui, tai mano kaltė butų ir tame, kad talpinau 45-os kuopos ir P. K. nutarimą, nenusiuntęs jo pirmiau Lit. K-tui. Vis-tiek, kad ir ta kuopa su P. K. apsirupino apie savo ir kitų komitetų ir kuopų nepaliečiamybę — vis-tiek, manau, daugelis kuopų ir V. K. narių nesutiks priimti tos dovanos ir norės, kad ir jų polemikiški raštai eitų atsakančiu tvarkos keliu.

Kritikuojant tą 45 kp. darbą, negaliu rodyt vien tik negerumą; man labai smagu, kad ji jau dabar pripažįsta reikalingą netalpinant viską, kuomet ne teip seniai, iš jos girdėjau tik rugojimus, kad netalpinu «protestų» prieš išbraukimą 13 kuopos. Bent jos atstovai per IV susivažiavimą savo užuojautą siuntė «Bernoto frakcijai», kad ji turėjusi išleisti skyrium garsinguosius atsišaukimus tik dėlto, kad redaktorius jų netalpinęs organe... Tatau pranešė paskiaus («K.» N.34) drg. širvydas, kad tik aš tų atsišaukimų «priežasčia» buvęs, nėra nenorėjęs 1-mos kuopos nutarimų talpinti «Kovoje». Nors dėl tokių «nutarimų» (kurių niekad toji kuopa nereikalavo talpinti, tik tuomi užmetimu teisingo savo archi-betvarkį žingsnį ir da labiau niekino redaktorių prieš tuos, kurie negalėjo matyt atsišaukimų blogumo), nors dėl tokių «nutarimų» «Kova» butų galėjus netekt gyvasties (iš valdžios pusės), nors kiti draugai juos matė per daug «šlykščiais», tai vienok da iki šiol redaktorius kaltas už jų talpinimą «Kovoje». Tai vis naujoji tvarka kalta. Kalta, kad į ją vis nešė ir neša betvarkę, neša patys draugai, pasidėkavojant jau ne vienam-kitam intrigantui, «radikališkų» vaidų kėlikui, o tik mūsų visų nerangumui, kad tingime rimtai ir visapusiškai apsvarstyt

dalyką ir «radikališkai» naikint vaidų priežastis. Priežastims naikint nurodžiau budus savo sumanyme apie red. ir bendradarbių priedermes, ypač 2-ram peiskyrimė («Kaip išvengti nesusipratimų ir vaidų?»). Ten yra medegos visoms mūsų įstaigoms ir kuopoms išsidirbti taisykles. Sumanymai tur but visapusiški. Vienai ar kitai įstaigai rašyti įstatymus, o save iš to išskirti, tai jau tik išrodo ne «etiškai». Tai nevaisingas darbas. Argi jau teip mums ir bus smagu šnekėti garsiai, o dirbti nevaisingai?

J. Baltrušaitis.

Praktiškasis darbas.

(Vienas iš pasiūlytų darbų.)

«K.» Redakcijai:

Paduodu savo sumanymą. Skaitytojams proga. — Rašite įvyniota \$3.00, už kuriuos prisiųsite man knygučių: «Kudikių vergija laisvojo Amerikoje». Aš jas padalysiu tiems, kurie neskaito mokslinių raštų, tai mažu ir tie toliaus įpras skaityt moksliskas knygas ir laikraščius.

Jūs kovotojas

A. S. Raulynaitis.

1830 Peoria Rd.

Springfield, Ill.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

Kun. Milukas «dvasiškas vadovas» Susiv. Liet. R. Katalikų Amerikoje, kentėjo kentėjo, kaip prieš jį iš visų kraštų eina kuopų ir kunigų protestai (net 8 kunigai stoja prieš jo «dvasišką», arba «despotišką» pasielgimą), pagalios neiškentėjo. «Žvaigždės» N 38 patilpo «Dvasiško vadovo pranešimas» sąnariams ir kuopoms. «Dvasiškas» vadovas čia visai ne dvasiškais, o tik grynai materialistais dalykais nori numalšint protestus.

Jis aiškina, kaip Susivienijimas išbuvojęs, kiek pinigų, kiek sąnarių turi, kaip gerai išmokamas posmertinės. «Ardytojai mūsų Susivienijimo vienybės yra didžiausio skriaudikai ir nuo tokių Susivienijimas turi teisę apsiginti», — sako «dvasiškas» vadovas. Ginklas tas, tai — konstitucija ir seimų nutarimai, ypač peretų metų seimo. — Dvasiškas vadovas visam rašte vos susilaiko nuo koliojimų ir rodos tik nori pasakyt, kad tai čia kalti vieni... socialistai. Ant galo jis štai ir pasako: «Apsižiūrėkite naujus sąnarius priimdami, kad neįsileistumėme per daug valnamanių ir socialistų, kurie paskui norės pasinaudoti iš mūsų proces». Mat pas juos yra «socialistų» ir tik reikią rūpintis, kad nebūt jų «perdaug!» Visi tie 8 kunigai tai jau turbūt Milukui bus socialistai. «Žv.» N 39 kaso globėjas S. Čepukaitis ir nurodonegerus Chicagos kunigų pasielgimus su kunigais Miluku ir Kudirka per seimą. Kudirkai nedavę nė pamaldų laikyti, o Miluką (net baisu!) norėjo pastatyt «kaipo kokį klierikutį» prie mišų tarnauti! Bet užtai Mil. ir Kud. eję paskui vpskupą, parodoje, civiliškoms drapanoms; teip išreiškė tykų protestą... prieš tuos «socialistus»!

Tik viens Chicagos kunigas, Petraitis, stoja už vargšą Miluką ir tam pačiam «Žv.» num. «praneša» «Katalikui», kad jis pas jį neateityt, nes jis nenorįs, kad «Katalikas» jam «dergtų šašlavyną» (!)

Prieš kun. M. protestuoja net Shenandoah S.L.R.K.A. kuopa.

DARBININKO KRONIKA.

Rugsėjo 27 d. New Yorke buvo antras lietuviškų agentų, laivakorių pardavinėtojų, susivažiavimas. Agentai susidėjo į draugiją pereiną pavasari, su tikslu (žinomas dalykas) geriau parduot laivakortes (nors to neskelbia) ir užlaikyt žmogų New Yorke keleiviams priimti, (kalbama vien apie tai, kad jiems rūpi pasažierių gerovė). — Ag. D-gijos sekretorium yra M. Paltanavičia iš Worcesterio.

«V. Žinios» praneša iš Salos (Ūkmergės pav.): Per Salų pačią ateina: «Vilniaus Žinių» — 3 egzemplioriai, «Vilties» — 1 egz., «Lietuvos Ūkininko» — 3 egz., «Žarijos» — 1 egz., «Šaltinio» — 2 egz., «Vienybės» — 3 egz. ir «Kovos» — 1 egz.

Chicago sugauta dievobaiminga stebūklinga gydytoja, čekė Anna Brickler, kurios «ligonbutis» vadinasi «St. Ann's Dispensary», ant kampo gatvių Pleasant Place ir Robey. Ji «gydžiusi su pagelba maldos ir pridėjimo rankos». Tačiau davė vienam «vaistų»; tas numirė ir atkasus jo lavoną rado nenuodytą. Rodos tas «ligonbutis» turi susirišimą su panašiais kunigais «gydytojais».

Paryžių buvo susivažiavimas tarptautiškos «dorybės» sąjungos, tų, kurie rūpinasi panaikinimu pirklybos «baltaisiais vergais», t. y. mergomis.

Genevoje (Šveicarijoj) neseniai buvo tarptautiškas susivažiavimas.

Sklepe.

Išz Danilin'o verte Artojo Vaikas.

(Pabaiga).

Dabar męs palikom keturi. Meistras pasamdė penktą, suvis jauną, bet drąsų ir, kaip mums rodėsi, didybės pilną. Jis kalbėdavo su meistru be baimės ir nenorėjo dirbt be galo. Męs matėm, kad meistras neužganėdintas juomi, o darbininkas neužganėdintas mumis, ilgu darbu ir čionykščiais papročiais. Jis nemiegodavo kartu su mumis, bet išeidavo į savo nusamdytą butą ir, pagyvenęs dvi savaiti, išėjo suvis.

Meistras jam atsitraukus murmėjo, kad svetimi darbininkai perdaug nosį augštyn kelia. Ir jo keiksmė buvo kas žin kas piktas, pasiutęs, bet silpnas.

O tas, buvusias penktas, ateidavo šventomis dienomis ir keikė mus ir juokėsi iš mūsų.

Mums buvo gėda už savo tęsimą ir baimę ir męs greitai prizadėdavom jam išeiti gavus užmokesnį. Pirmas tą padarė piktasis, su žvėriška išveizda.

— Ir tu išieini? — paklausė jo meistras, piktai mirkčiodamas akimis ir norėdamas numalšint slėgiantį jį piktumą.

— Ir aš išieinu!

— Laimingos kelionės! — apsimėdamas šaltumu, kalbėjo meistras, bet nuo jo paraudovavusio veido ir išputusių gįslų ant kaklo buvo matyt, kad jam nevistiek pat.

— Žiurėk, vaikel, neapsigauk! Sugrįši atgal, bus vieta užimta.

— Tebun! — atsakė piktasis.

vimas draugijos, vad. «Baltasis Kryžius», kuri kovoja su «pavietrėms» ir visokiais pasileidimais, kaip girtybė ir tt. Deleгатų buvo 700.

Amerikos milijonierius Anglijoj šelpia knygynus. Andrew Carnegie Glasgovo mieste (Škotijoj) knygynui pažadėjo duot 600 tūkst. dol. Jau jis seniau yra davęs 500 tūkst. dol tam tikslui.

Springfielde, Ill. dėl žinomų riaušių apkaltinama 107 ypatos tarp tų ir 4 policistai, kurie padėjo mušt negrus tiems juodašimčiams.

Vieša išpažintis.

«Opus klausimas», apie kurį minėjau «K.» N. 36, straipsnyje «Kas tai galėtų būti?» — jau išrištas. Daugelis draugų neapsakomai negandavo tuo atsitikimu, ir ne vienas, ne du buvo kaltinami tai kaipo vagys, tai kaipo jų draugai, jų apginėjai, paslėpėjai... Žemiaus talpinamasis laiškas išsklaido visas abejones. Ar galima mesti akmenį ant kaltininko? Galima tvirtai tikėt, kad ne jis, kaipo žmogus, buvo to viso priežastis, o tik tos sąlygos, kuriose jis buvo. Viešą išpažintį galima pagirti, tačiau gėrėtis nėra ko. Tas darbas, nors ir butų jau gana aiškus, tačiau, mano nuomone, revo-

Pasamdė du ir vėl jaunus. Jie vėl nemiegodavo su mumis, negirtuokliadavo, reikalavo sutrumpinimo darbo dienų ir teisingo užmokesnio. Jie koliojo mus už tą, kad męs sugadinom savo meistrą ir vietą, koliojo už tą, kad girtuo kliaujam ir nėra pas mus paguodonės savęs.

Ir męs matėm, kad, ištikro, iš mūsų priežasties gyvenimas naujiems sunkus ir esam padarę kvailai, be jokios naudos patiems.

— Išeisim, vyručiai, užtenka! — kalbėjom męs. — Laikas protą įgaut!

Ir du iš senųjų išėjo, išėjo kartu, ir palikau aš vienas. Meistras nieko nesakė, tiktai jo veidas pajudavo lyg žemė ir sunkiai dusavo.

Atsirado penki nauji ir aš šeštas, ir męs nespėjom dirbt tą, ką pirma padirbdarom penki.

Tie naujieji viską apvertė savaip, ir dirbtuvės nebebuvo galima pažint: langus numazgojo ir per juos įsiveržė į vidų linksmi spinduliai šviesos.

Meistras jau nesijuokė iš naujų, kaip budavo juokėsi iš mūsų, persitikinęs, kad jo visur viršus; niekadus nebeprašė «pasistengti» už degtinę ir grieždamas dantis sutiko, kad dirbtumėm nuo septintos lig septintai.

Dirbtuvės nebebuvo galima pažinti, tartum joje dirbo ne niekšai darbininkai, bet rimti žmonės, su kuriais meistras turi apsieiti su paguodone ir teisingai.

Man vienam ilgu buvo nakvot dirbtuvėj ir aš, iš nubudumo dirbdavau vakarais. Pas mane ateidavo meistras širdingai pasišnekėti ir skundėsi ant naujųjų, kad jie perdaug

liucijonierių, tariant -- socialistų tarpe visgi keistas, jeigu ne nesuprantamas.

Redaktorius.

Gerbiamoji redakcija! Teikitės patalpinti šitą mano pranešimą.

Kaip daugelis girdėjo, mes su Autonovu buvome pasiryžę apkelti Ameriką. Daug prisiejo pernešti toje kelionėje, ir aš visai nusilpnėjau. Norėjau grįžti atgal į Rusiją, bet neturėjau užtektingos pinigų sumos. Iš Rusijos atvažiavęs prabuvau apie 3 mėnesius be darbo. Užlaikė mane A. Antonovas, nes kada tai drauge lankėva mokyklą ir susipažinoma. Kelionėje teip gi jis turėjo rūpintis apie mane. Tas užgavo mano egoizmą, sarmata man buvo skriausti tą žmogų (Antonovą), kuris visomis spėkomis darbavosi dėl emansipacijos proletarijato. Žinojau, kad jo turtas aprubežiuotas. Tas teip sudemoralizavo mane, kad ne sykį norėjau nusižudyti, bet visame buvau perspėtas savo drausaus ir energiško draugo. Rašinėju sentimentaliskus laiškus tai vienur, tai kitur, prašydamas finansiškos pašelpos, bet mano prašymas liko balsu šaukiančiojo tyruose. Supratau, kad žmonių širdyse viešpatauja biaurus egoizmas ir net šovinizmas. Tapę visai apleistu, griebiaus kitokio budo gavimui pinigų. Keliose vietose (Pennsylvanijoje) pasielgiau labai

reikajaują, sutrumpino darbo dieną ir vietoj penkių jam reikėjo samdyti septynis.

— Visai, visai kitoki žmonės; nosį riečia, susiraukę! — kraipydamas galvą murmėjo jis.

Jis gailėjosi praeties ir su linksmybe atsimindavo apie mūsų klausimą, ir matytis buvo, kad jis gailėjosi mūsų ir brangino mus. Jis tankiai mane prikalbinėdavo, kad aš sugražinčiau senus draugus, prižadėdamas mums už tai neapsakytas geradėjystes.

Bet, kada mano draugai dažinojo, kad aš dirbu vakarais, jie supyko ir pasakė man, kad aš jiems nebedraugas ir norįs patikti meistrui.

— Visi, visi nori valgyt, — piktai išmėtinėjo jie. — Ilgas sėdėjimas prie darbo atima kitiems duoną, kurie neturi darbo ir laike darbymetės. Apie tą reikia pamislyt ir pasigailėti. Lai samdo daugiau darbininkų ir jie turės duoną!

Ir aš susigėsdavau teisingų jų žodžių.

Aš jaučiau, kad man greičiau iš čia reikia išeiti, kad duoti pilną laisvę naujiems žmonėms. Buti kitokiu aš čia negalėjau.

Čionai jie, nauji mano draugai, netikėtų man, meistras teipgi ir žiurėtų į mane, kaip jau anksčiau priprato žiurėti.

— Išeik, brolau! Naują gyvenimą geriau pradėti naujoje vietoje! — kalbėjo jie man.

Ir aš išėjau, ir su mano išėjimu viskas senas sklepe numirė, ir niekas jau nekludė naujam, sveikam ir protingam gyvenimui.

nelegališkai (apsivogiau). Draugas Antonov nieko apie tai nežinojo. O kada jam apie tai pranešė, jis tuo pertraukė kelionę ir ant visad persiskyrė su manim. Šiomis dienomis gavau nuo jo laišką, kuriame jis rašo, kad aš, savo chuliganiškais darbais, suardžiau jo gyvenimą. Gaila man to jauno vyro, kuris visą savo gyvenimą pašventė apšvietimui darbininkiškos klesos. Gal jau toliau su juo nesusizinosiu, nes man sarmata, bet tuo tarpu pranešu, kad viskas, kas blogo buvo padaryta kelionėje po Pennsylvaniją, tai mano kalčia.

Jei mano pasielgimai negražūs, tai ne aš kaltas tame, bet žiaurus kapitalistiškas surėdymas, krizis.

Antonov teiksis nepykti, gal kada nors atsilyginsim.

Pas mane užteko drąsos, kad neteisinti savęs, bet pasakyti prieš visą Sąjungą tikrą teisybę.

22 rugsėjo apleidžiu tą kapitalistišką šalį, kuri geriausia žmogų perfabrikuos į huliganą. Vėl pamatysiu brangią Rusiją, vėl prisieis išlandžioti kalėjimus ir paragauti kazokų naigaių. Pradėsiu vėl veikti Rusijoje, greitinsiu revoliuciją. Gal prisieis paaukauti savo jaunystę budeliui despotui, vienok neatsisakau nuo programos social-demokratų.

Draugai! Meldžiu atleidimo už mano nelegališkumus, pasilikit visi sveiki, veikite energiška pakėlimui žmonijos šviesos ir visi, išsisklaidę po visą pasaulę, artinsim visuomenišką laimę — socializmą!

Su sociališkais linkėjimais draugas ir narys L.S.S.

V. Svirskis.

Tauton, Mass., 19 rugs., 1908 m.

Agentams.

Ilgi žiemos vakarai artinas, todėl ir žmonės, kurie vasaros laike vakarus praleisdavo lauke, žiemos vakarais, būdami namie, turės turēt ką nors pasiskaityt. «Kova» turėtų būt kiekvienam namie, o mūsų gerbiamieji agentai tą gali padaryt. «Kova» — geras, darbininkiškas laikraštis, pilnas žinučių ir svarbių skaitymų, o nuo šio laiko mėginsmė «Kovos» lapus papuošt pavėikslėliais.

Idant agentams priduoť entuzijazmo tame darbe, «Kovos» administracija duoda sekančią propoziciją:

Per tris paskutinius mėnesius šių metų: spalį, lapkritį ir gruodį agentams duosime progą pasirodyt ką gali padaryt. Paskutiniam šių metų «Kovos» numeryje mes patalpsime vardus visų agentų ir kiek kurs skaitytojų į tris mėnesius gavo. Gavęs daugiausia skaitytojų gaus dovaną: auksuotą moterišką laikrodėlį padovanotą tam dalykui drg. F. J. Bagočiaus.

Antras daugiausia skaitytojų gavęs gaus knygų iš mūsų spaustuvs vertės \$5.00. Trečias daugiausiai gavęs — galės užrašyt «Kovą» dviem skaitytojam dykai vieniems metams. Skaitytojai gal būt metams ar pusei metų, bet du pusmetiniai atskaitoj rokuosis už vieną pilną.

Naujiems skaitytojams duosime iki naujų metų dovanų knygomis, drg. J. Viskoškos padovanotomis. Užsirašiusieji ištisiems metams gaus knygą «S v a j u s» (tragedija poema), o pusei metų — gaus «Gyvybė» — kantata (eilės).

Tuli agentai, išgirdę apie tai, klausia: «kiek, pavyzdžiui, reiktų surinkt, kad gaut dovanas pirmoj vietoje?». Tas prigul nuo visų agentų entuzijazmo, bet administracija pažindama lietuvių aplinkybes ir dvasią, mano, jog gavus po vieną naują kassavitę iki

naujų metų, tai ženklintų daug; o po vieną skaitytoją į savaitę gaut, tai nesunki užduotis. Todėl darban! Administracija jau tur knygas skaitliavimui prirengtas ir nuo 1 d. spalio visų agentų pri- siųsti prumeratoriai bus užrašyti kontestui.

Už administraciją

F. J. Bagočius, Adm.

Raudonojo traukinio kursas.

Čia paduodam žinias nuo tos dienos, kada «Kova» ateis pas daugelį skaitytojų, iki kitos savaitės tai pačiai dienai. Visur parodyta, kada kur ateis.

Ketverge, spalį 8 d. «R. Traukinys» ateis iš Providence (R. I.) į Plainfield 9.45 val. ryte; Willimantic — 10:40 v. r.; Manchester — 11:55 v. r.; Hartford, Conn. — 1:00 val. po pietų; New Britain — 2:48 val. p. p.; Meriden — 3:38 v. p. p.; New Haven — 4:35 v. p. p. Vakare mitingas.

Pėtnyčioj, spalį 9 d. Iš New Haven (Conn.) ateis į Woodmont — 12:00 val. vidurdienį (stovės 30 min.); Milford — 12:40 v. p. p.; Statford — 1:20 v. p. p.; Bridgeport — 2:00 v. p. p. Vakare mitingas.

Subatoj, spalį 10 d. Iš Bridgeport į Stamford — 8:35 v. ryte; Port Chester — 9:25 v. r.; New Rochelle — 10:10 v. r.; New York — 11:15 v. r.; Jersey City — 4:20 v. p. p.; Trenton — 6:15 v. p. p. Vakare mitingas.

Nedėlioj, spalį 11 d. Iš Trenton į Philadelphia ateis 12:00 val. vidurdienį. Po piet mitingas. Vakare mitingas Camdene, N. J.

Panedėlyj, spalį 12 d. Iš Philadelphijos išeis 8:00 v. ryte, į Jenkintown pribus 8:30 v. ryte; Hopewell — 9:45 v. r.; Boundbrook — 10:40 v. r.; Plainfield — 11:35 v. r.; Elizabeth — 12:55 v. po piet; Newark — 2:25 v. p. p. Vakare mitingas.

Utarninke, spalį 13 d. Iš Newark išeis 1 val. po piet į Jersey City — 1:30 v. p. p. Vakare mitingas Brooklyn.

Seredoj, spalį 14 d. Jersey City — vakare mitingas.

Ketverge, spalį 15 d. Iš Jersey City išeis 5:50 v. ryte. Pribus: Betlehem (Pa) — 8:00 v. ryte; Catasauqua — 8:50 v. r.; Maunch Chunk — 10:10 v. r.; Lansford — 11:15 v. r.; Tamaqua — 12:00 v. vidurdienį; Pottsville — 1:05 v. po piet; Schuylkill Haven — 1:55 v. p. p.; Hamburg — 2:50 v. p. p.; Reading — 3:50 v. p. p. Vakare mitingas.

Pėtnyčioj, spalį 16 d. Pribus: Birdsboro — 8:20 v. ryte; Coatesville — 10:15 v. r.; Lenape — 11:25 v. r.; Wilmington — 1:25 v. po piet; Newark — 2:55 v. p. p.; Baltimore — 5:00 v. p. p. Vakare mitingas.

KRASOS DEŽUTE.

48-tai kuopai, Pana, Ill. Jūsų patarimas vaidų palaidojimui sumesti po keletą centų labai geras, tačiau netalpinu dėl šių prie- žasčių: tie, kurie nori «Kovą» užlaikyt švirią, tai ir teip aukauja jos palaikymui, o kurie kėlė vaidus, tie neaukavo ir neaukaus vai- dų kapinėms. Nutarimą, vienok siunčiu Lit. K-tui.

L.S.S. Literatūros Komitetui pasiūsta šių kuopų raštai (atsaky- mai patilpę «K.» N 40): 6, 21, 4, 57, 7, 48, 95, 45 ir 52. Teipgi pasiūsta L.S.S. sekretoriaus pranešimai iš Veik. K-to darbų, bū- tent: 1) drg. Račiūtės įnešimo priėmimas, 2) du priimti 59-tos kuopos įnešimai. Pavienių ypatų raštai panašiuose klausimuose nepasiūsta L. K-tui.

Po petijcia dėlei Purėno išliuosavimo gali pasirašyti ir ne pilie- čiai, moters ir vyrai. Už kitą pasirašyt nelabai gerai: tegul pats savo ranką padeda. Tiems, kurie bijo pasirašyt, nėra kas sakt, o ypač daryt; jie ir pragare būdami bijos protestuot prieš Dievo duo- tą valdžią.

J. T. Kazlauckui. Ar ne bus tik bereikalingas tęsimas polemikos dėlei 1-mo rajono išdo? Dabar atsakote drg. Liutkui. Pereita- me «K.» num. atsakė ant jūsų užmetimų drg. Gerdanskas. Tai jūs, beabejo, ir jam atsakysit. Todėl sykiu malonėkit atsakyt visiems, jei manot, kad būtina reikia. O geriausia būtų, kad draugiškai (ne «poniškai!») susikalbėtumėte per rajono konferenciją, o ne per organą. Nepatalpinn.

J. A. Stankui. Nuomonė teisinga. Bet ištikrųjų, visai neturėjo teisės apsiimt į dvi vietas, o jei tas įvyko, tai — nuosekliai — ga- li ir toliau prasižengt prieš taisykles. Šiame atvėjyje visgi neiš- puola siūlyt naują referendum, tik reikia kritikuot, kad toliau būt geriau. Be to tokiam dalyke reikalinga kuopos inicijatyva.

Jurgini Mikalauskui, Pittsburg. Kodėl teip piktai rašot? Jei ko- respondencija neteisinga ar kas kitas negerai, tai galit kritikuot, o kam čia rūstaut ir net niekint. Be to už korespondencijų netčisin- gumą negalima kaltint redakciją.

Neužilgo bus pradėta talpinti «Kovoje» brošiur sua atgalviu: «V a l s t y b ė i r s o c i j a l i z m a s». Tai principjališkas klau- simas. Brošiurą prancūziškai parašė socijologas Gabriel Deville. Lietuviškai vertė, iš geriausio angliško vertimo, A. B.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Collinso Instituto — Laiškas į redakciją; V. K. Račkausko — «Klausime užvedimo naujų knygų S-gos Centre»; P. K. Pačėsos — «Žuvusiems», «Kankintiniui»; J. Juškos — «Kas nuštuostys ašaras»; J. D. Stasio — «Beturčio likimas».

Iš Europos. Jono Širšiuko — «Paveikslėlis»; Q Žilbio koresp.

«Krikščionybė atlyginimą skriaudų perkelia į dangų, pertat leidžia skriausti ant žemės. Krikščionybė skelbia, jog prispaudėjų nedorybės tai tik atlyginimas už prigimtas ir pa- darytas prispaustųjų nuodėmes, kurias uždeda V. Dievas iš gilios savo mandrybės. Krikščionybė skelbia baimę, neapy- kantą savę, nusizeminimą, ramybę — trumpai sakant, visus rakalių privolumus, — o proletarai, kurie nenori, kad su jais apsieitų kaip su gyvuliais, privalo drąsos, pajautimą savo guo- dos, nepriklausomos dvasios, labiau negu duonos. Krikščio- nybė traukia žmones atgal.»

Tuos žodžius pasakė K. Marx.

A. Žilas.

Korespondencijos.

Coal-Dale, Pa. Rugpjūčio 30 d. atsibuvo prakalbos. Kalbėjo drg. Bagočius iš Philadelphijos. Žmonių pribuvo neperdaug, nes pas mus beveik visi paskendę gilioj tamsybėj. Susirinkę ant prakalbų neužsimiršo ir akmenų prisinešti, kuriais mislino kalbėtoją pavaišinti, bet svetainė buvo anglų socialistų, tai jie ir tvarką darė laike prakalbų; tokiu budu ir negavo progos riaušėms kelti.

Pasibaigus prakalboms, įsirašė į L.S.S. 11 draugų. Tuo kartu ant vietos negalima buvo atlaikyti mitingą ir išrinkti komitetą, nes žmonės labai greitai išsiskirstė; nebuvo galima umai sušaukti susirinkimą. Rugsėjo 7 d. panedėlyj pasisekė sušaukti pas vieną protingą žmogų, kursai nesibijo socialistų.

Bet diduma nesutiko eiti į tą vietą; jie geidė, kad susirinktume pas kitą draugą.

Męs sutikome ir ant to. Nuėjome, bet nuveikti nieko negalėjom, nes tos grincios savininkas, truputį užsigėręs, nors iš pradžių velyjo atlikti susirinkimą, bet pradėjus eit prie reikalų, jis pasakė, kad susirinkimo neduosęs laikyti už tai, kad mūs prie bažnyčios durių niekad nematęs; išvadino mus bedieviais, išgamoms ir tt.

«Vaikai!» – sakė – «eikit jūs mano keliais, aš seniai šitam kontre gyvenu, ale jūs norit, kad męs eitume paskui jus. Ne, to nebus niekada, ba jūs esate da grinatoriai šitam krašte».

Tasai žmogelis geras katalikas, myli stiklinį dievą iš visos savo širdies ir iš visų savo spēkų. Draugai tačiaus nemislyja eiti to žmogelio pėdomis, jie eina K. Markso pėdomis.

P. Silenats.

So. Boston, Mass. Nedėlioj, 13 rugsėjo, čionai buvo prakalbos, surengtos Vytauto Dr-stės, dėlei atsilankymo čionai F. Bagočiaus. Žmonių prisirinko daugybė, salė buvo kaip prigrūsta. Kalbos yra įdomiausios tarp visų, ką bostoniečiai yra kada nors girdėję. Bagočiaus kalba pilna gražių paveikslų, kuriais geriaus kaip visokiais argumentais parodo darbininkų padėjimą teip, kad kiekvienam jis tampa suprantamas.

Po Bagočiui kalbėjo klebonas Providence'o neprigulmingos parapijos, Mickevičius. Ir tikrai kunigiškai šventino. Pirmiausiai, užėmęs pagrindas, pavadino visus mulais, kurie nenorį jo klausyti, užmiršdamas, jog žmonės jau tris valandas klausė, ir tai, didžiūma, stovėdami. Link kalbos turinio, kokia buvo pradžia, tokia taša ir pabaiga. Keikė ir prakeikė. Nuo laikų Vizgirdos Plymouthe, lietuviai rodos negirdėjo tokių gražių pamokslų. Anot kalbėtojo, vietinis kunigas nevertas, kad jį žemė nešiotų, kad jį motina pāgimdė, uztai, kad prakeiktam čiutabakiui bažnyčią pardavė. Reikia pripažinti, jog Mickevičius apsirinko prasčiausią formą skelbimui savo idėjų, tvėrimui neprigulmingos bažnyčios. Jis ne tik nieko nepertikrina, nedarodo, bet parodo kiekvie-

nam, kad skelbėjas yra atsilikęs net nuo naujasnės mados katalikiškų kunigų, kurie jau skaito už reikalingą argumentuoti su žmonėms, bando patraukti juos švelniu lieziuviu ir lipšniu apsiėjimu, o kur reikalinga kiaulystė papildyt — pveda tą darbą kitam. Mickevičius gi nori pats viską atlikti. Vargiai nusiseks. Po kalbai visgi surinko keletą dolerių «ant stacijų».

Vietinis.

Gardner, Mass. Rugsėjo 8-tos d. vakare buvo čionai prakalbos, surengtos vietinės 89-tos kuopos L.S.S.A. Kalbėtoju buvo F. J. Bagočius, iš Philadelphia, Pa., S.L.A. pirmininkas. Pirmiausia, savo aiškia kalba nupiešė kaipo paveikslą iš lietuvių gyvenimo; toliau apkalbėjo darbininkų reikalus ir koku budu darbininkai gali pagerint savo buvį, paaikšindamas, kad vien per socializmą męs galime įgyti savo tiesas, ir įvykdyti meilę, lygbybę ir brolybę ant šio žemės kamuolio.

Petronė Kučinskienė padainavo kelias dainas ir padeklamavo apie porą deklamacijų.

Aukų surinkta \$18,23; išėmus lėšas \$9,00, likusius paskyrė šiaip: \$3,00 Purėno bylai, o \$6,23 literatūros fondu. Jeigu jau Purėnui aukos nereikalingos, tai viskas telieka lit. fonde. (Aukos da reikalingos. Red.).

Vincas Ivonaitis.

Brighton, Mass. Darbai, sulyginant su kitais miesteliais, eina neblogiausiai; guminių apautuvų dirbtuvė, kurioje dirba apie 5000 žmonių, eina pilną laiką. Ir kitose, smulkesnėse dirbtuvėse, dirba tik biskį sutrumpintą laiką. Pini-gų netruksta nė pas vieną, ką liudyja gana tankūs atsitikimai, kad kur vestuvės arba krikštynos, tai ten ir peštyrės; už teismą užsimoka nuo 5 dol. iki 50. Paskutiniu laiku užsimokėjo 4 lietuviai po \$50,00 už peštynes.

Yra čia kuopa (67) L.S.S.A.; neblogiausia gyvuoja; į susirinkimus atsilanko bemaž kožnas. Atsibuvo prakalbos, surengtos minėtos kuopos, atsilankius į mūsų miestelį, 13 d. rugsėjo, drg. F. J. Bagočiui ir kun. Mickevičiui. Žmonių buvo pilna svetainė. Drg. Bagočius kalbėjo apie tikslus S. L.A., o paskiaus apie socializmo išsivystymą. Antras kalbėjo kun. Mickevičius. Kalbos tema: «Kodėl męs lietuviai duodamės išnaudoti airių vyskupams!» Pastatę sau — sakė — bažnyčią, atiduodam globon airių vyskupui, o tas turi teise kunigu mums pastatyti kad ir žydą». Po kalbų deklamavo eiles Stasė Čečkauskiutė. Aukų surinkta uždengimui lėšų \$5,80. Prie kuopos prisidėjo 7 nauji nariai.

Brightonietis.

Chicago, Ill. Rugp. 16 d. buvo iškilmingas piknikas susivienijusių vietinių kuopų Liet. Soc. S. ir Latvių Socijal-demokratų Sąjungos. Piknikas buvo neblogas. Nors iki pavakarei žmonių nedaug buvo, bet paskui prisirinko pilnas daržas, daugiausia lietuvių. Žmonės užsiganėdino ypatingai dainomis L.S.S. 4-tos kuopos choro, Jakavičiaus vedamo.

Javrutis.

Wilmerding, Pa. Ant 23 d. rugp. tapo surengtos prakalbos per darbštumą L.S.S. kuopelės. Ant prakalbų žadėjo pributi drg. Antonovas (pagal pranešimą III raj. sekr.), bet dėl tulų priežasčių nepribuvo. Kalbėjo tik drgg. J. Stasiukelis ir L. Verbliugevičius.

28 d. rugp. pribuvo ir drg. Antonovas; tapo parengtos prakalbos; jis gana gerai aiškino apie išsivystymą žmonijos ir apie socializmą. Visi žmonės ramiai užsilakė ir atydziai klausėsi. Ant rytojaus buvo diskusijos; žmonių prisirinko pusėtinai; drg. Antonovas aiškino kožno klausimą.

Apie aukas ir įsirašymą naujų drangų paduos abelną atskaitą III rajono sekr., kada Antonovas aplankys visą Pittsburgo apielinkę.

Rašinskas.

Bayonne, N. J. Pribuvęs čia kn. J. Jakštys iš Worcesterio, Mass., pradėjo užsipuldinėt ant socialistų. Kas nedėlia pašvenčia dalį pamokslu socialistams. Anot jo pamokslų, — tiems biaurybėms, paleistuviams, žmonių priešams, socialsistams, netikriems prauašams nesigaili mūsų kunigėlis įvairių pliovonų ir keiksmų. Suprantama, su mažu išėmimu, beveik visi mūsų kunigai panašiai elgiasi. Aš vienok gi da negirdėjau tokio įdomaus pamokslu, kokį pasakė mūsų kunigėlis.

6 d. rugsėjo kun. Jakštys niekindamas socialistus, pasakė: girdi — mieste San Francisco (Cal.), buvo tie biaurybės socialistai paėmę miestų valdžią į savo rankas, už tai Dievas leido ant jų rykštę — drebėjimą žemės. Išgriovė miestą ir tukstančiai jų žuvo tenais. Esą, mokslinčiai, tyrinėdami miestą, neišrado nieko, kas but galėję pagimdyti drebėjimą žemės. O kunigas mat išrado, kad socialistai!

Toliaus pasakė apie dabartinį krizį-bedarbę. Girdi — Dievas darbdavių-kapitalistų protą pakreipė į šalį, ir jiems viskas susimaišė, neturi kur parduoti savo išdirbių ir turėjo daugybę darbininkų paleisti iš darbo. O darbininkai turi vargą kęst už tai, kad Dievui garbės neatiduoda, neklauso kunigų, neina į bažnyčią.

Tai gi pagal nuomonę kun. Jakščio, įvykus socialistų valdžiai turėtų but pabaiga svioto. Ar ištikro teip bus, reikia abejoti.

Vargdienis Juozas.

Apyskaita L.S.S. turto

peduodant naujajai admin. 1 d. rugp. 1908 m.

SAJUNGOS TURTAS.

Sajungos išleistų knygų	922.33
Iš kitų redakcijų ir nuo atskirų ypatų	517.62
Raidžių ir rakandų iki IV susiv. buvo	966.41
„ „ dapirkta už	12.22
Viso	2418.58

SAJUNGOS SKOLOS.

Sajunga skolinga pavienėms ypatoms	685.00
Už raštus	390.08
Už „Žariją“	227.37

Neišmokėta algos:

Redaktoriui už pirmą pusę Birž. ir Liep. m.	75.00
Sekr. P. Dubickui	40.00
2 zeceriams už 4 savaites	80.00
Senamjam administratoriui	15.00
	\$1512.45

*A. Baltrušaitis,
A. Stanelis.*

Šiuomi liudiju, jog apimdams administratoriaus vietą Lietuvių Socialistų Sąjungoj 1 d. rugp., priėmiau turtą ir skolą kaip aukščiau minėta, būtent:

Turto vertės	\$2418.58
Skolų	1512.45
<i>F. J. Bagočius, Adm.</i>	

Pereitam «Kovos» numerij pagarsintoj atskaitoj «Abelno «Kovos» išdo» įsiskverbė klaida. Turėtų būti.

Viso 1171.40, o ne 1180.40

Nuo IV susiv. likę 11.13

Viso 1182.53.

Nuo Komisijos.

Priduodami L.S.S. turto atskaitas nuo IV susiv. 1 d. rugpiūčio, laikome už priedermę šį tą paaiškinti: IV susivažiavimas paskyrė II rajonui išrinkti komisiją sužiūrėjimui turto, kurį turės priimti naujai išrinktas administratorius. Bet II rajonas, nors ir turėjo konferenciją, — komisijos nepaskyrė. Todėl I-moji Philadelphijos kuopa išrinko iš savo kuopos narių komisiją. Jeigu II-ras rajonas, arba Sąjunga nepasiganėdīs čion paduotoms atskaitoms, galės išrinkti komisiją pagal susivažiavimo norą ir perkontroliuoti mūsų darbą.

*A. Baltrušaitis,
A. Stanelis.*

L.S.S. finansu apyskaitos.

Rugsėjis 1908.

ĮPLAUKIMAI.

Mėnesinių mokesčių:

Kuopos No.	Imokėjo.	Kuopos No.	Imokėjo.	Kuopos No.	Imokėjo
32	2.00	95	2.20	34	2.80
20	80	9	2.60	107	2.00
55	2.40	109	1.80	40	5.00
18	6.00	103	60	19	6.20
106	2.00	12	2.00	45	2.20
67	3.20	97	2.70	56	4.00
7	4.60	37	11.20	89	2.20
23	4.40	87	2.00	78	2.60
24	1.05	73	4.40	89	3.60
71	2.40	63	6.00	8	6.20
15	8.90	24	20	21	2.40
108	1.40	22	2.40	77	3.20
37	7.20	98	2.00	105	4.00
52	5.60	64	2.80	55	1.80
53	4.60	110	1.00	86	3.80
24	20	48	1.60	59	6.40
69	2.60	5	5.00	92	1.20
50	2.80	1	12.10	49	1.60
86	2.60	33	3.80	94	1.20
14	18.40	71	1.20	36	1.80
51	2.00	42	3.75	55	1.60
32	3.60	Pavieniai	5.60		

231.80

Prenumeratos:

J. Kiuzik, A. Gramba, D. Audrašius, V. Turauckas, J. Lapėnas, Ryškus — po 2.00. V. Samuolis 1.50. J. A. Dementis, A. Mitkevičius, T. Kavaliauckas, B. P. Miškinis, R. Skuija, F. Raudonaitis, K. Meiliūnas, P. Brazaitis, A. Kiedis, T. Kardulis — po 1.00. J. Strimaitis 50c. Agentai 5.60. Viso 29.60

„Kovos“ Fondas:

35 kp. Lost Creek, Pa. draugai 4.85
Pl. Motiečius, Glasgow, Scotl. 38
Dženkaitis 35
5 kp. New Britain, Conn. draugai 4.00
Shenandoah, Pa. (išmokėjimui paskutinės algos Bernotui):
M. Vakrina, V. Balčiūnas, J. Savukinas — po 50c. Laukaitis, K. Brukevičius, P. Staniulis, J. Bila, I. Rudminas, Žvingila, J. Staniškis, J. Grudzinskas, J. Dudonis, J. Abraitis, J. Staniškis, J. Žemaitis, M. Pačėlungis, A. Senkevičius, K. Krasnickas — po 25c., Vitaitis 15c. M. Kapočiūtė 10c. 5.75
36 kp. Bayonne, N.J. draugai 1.60
69 kp. Shaft, Pa. Pelnas nuo baltiaus kuopos parengto 21.27
Viso 38.20

Literatūros Fondas:

1 kp. Philadelphia, Pa. draugai 1.75
Coal Dale, Pa. F. J. Bagočiaus prakalbose surinkta 2.64
Gardner, Mass. F. J. Bagočiaus prakalbose: P. Moekevičius 85c. F. Jazukevičius, K. Balsevičia, A. Balsevečia, A. Šimonaukas, J. Podziūnas, J. Jokobonis, A. Punius, J. Melaiko — po 50c. V. Kasparavičius, K. Simonaukas — po 35c. F. Vainaukas, V. Piasina, D. Klinga, F. Baronas, K. Vidugiris, J. Budriūnas, K. Švilponis, F. Stasiukelis, F. Balčiūnas, J. Marjauckas, J. Bručus, B. Tabalkevičius, F. Švilponienė, M. Švilponis, F. Juodaitis, A. Grunskis, F. Ladička, P. Abazazius, P. Dalabauckas, J. Alekna, K. Vaitiekunas, J. Mejeris, J. Jonika, M. Kirtiklis, A. Kairis, J. Mejerienė, J. Ivanaitis, T. Kučinskis, P. Kučinskienė, A. Dovydaitis, J. Tauteris, P. Aukštakalnis, J. Ruinis, A. Kasparavičius, K. Cerniavičia, J. Slitskis, L. Povilonis, V. Stakėnas, A. Pašakinskas, J. Harasimavičia, A. Baltušninkas, K. Adamonis, J. Ivonaitis — po 25c. Atėmus parengimo lėšas lieka 6.00
Viso 10.39

Moteris ir Socializmas (Prenumerata):

J. Petrulis, Rochester, N.J., J. Gružinskas, Montreal, Canada — 1.00. 2.00

SUTRAUKA ĮPLAUKIMŲ:

Mėnesinių mokesčių	231.80
Prenumeratos	29.60
«Kovos» Fondas	38.20
Literatūros Fondas	10.39
Moteris ir Socializmas	2.00
Apgarsinimų	47.75
Pavieniai «Kovos» num.	1.00
Literatūra	77.34
Pašalininiai darbai	49.25
Laiškai ir korėiukės	5.85
Čarteriai	9.00
Įplaukė rugsėjį 1908 m.	\$502.18
Liko nuo rugpiūčio	197.83
Viso L.S.S. pinigų iki 1 d. spalio 1908	\$700.01

IŠLEIDIMAI.

Algos: Redaktoriui 50.00; 2 Zeceriams (už tris savaites) 60.00. Viso 110.00
«Kovos» išlaidos: Popiera 44.00. Spauda 37.12. Krasa 9.20. Nuvežimas spaustuvėn ir krason 6.50. Viso 96.82
Spaustuvės įrankiai: Presas 155.80 (dabaigta mokėt), lempa 1.00, klisė 1.15, kotektoms presas 22.50, litarų ir blekučių 9.67. Viso 190.12
Pašalininiams darbams: Popiera 47.76, statymas ir presas 33.86. Viso 81.62
Namų išlaidos: Randa 20.00, užrašas ant langų 1.50, gazas 1.00, plumberiui už pataisymą paipų ir įvedimo šviesos prie preso 4.75. Viso 27.25
Įvairios smulkmenos: Krasos ženklelių (expedicija į užsienį ir išsiuntinėjimas literatūros ir pašalinių darbų nesiekiant 4 lb.) 11.67, važinėjimai 75c., laikraščiai 96c., manteliai lempom 50c., šniurai 50c. šepetukas 10c. siulai 10c., vinys 10c., aliejus (1 tuz. bonk.) 35c., expresai 1.70, knyga Lit. Rat užrašams 1.00. Viso 17.73
Literatūros pirka 2.33

Viso išleidimų 525.88

Įplaukimų 700.01

Išleidimų 525.88

Lieka ant toliau 174.13

A. M. Stanelis, Kasierius,
F. J. Bagočius, Admin.

PASTABA: Pašalininiams darbams yra pirka popierių praicitą mėnesį už 56.16, o šį — už 47.76; viso už 103.92. Tame tarpe reikia prirokuot 50.000 post cards ir 50.000 laiškam popierių, kurie atneš savo laiku nauda.

F. J. Bagočius, Admin.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS.

«Kovos» N 37 pakvituota 2.00 «K.» Fondan nuo 31 kp. So. Bethlehem, Pa., turi būt nuo drgg.: P. Berukštis, F. Masulevičius — po 50c. A. Berukštienė, J. Berukštis, K. Berukštis, S. Matonis.

Easton, Pa. buvo klaidingai pagarsinta. Aukavo sekančiai: J. Kižaukas 1.00. K. Berukštis, F. Balsis, J. Jankauckas, J. B. Jusaitis, F. Liškunas, F. Laurinaitis, P. Berukštis, P. Vilčinskas — po 50c. F. Šliegeris, A. Anskaitis, S. Mantrimas, F. Masulevičius, J. Pocevičius, F. Liupsis, O. Jusaitienė, S. Matonis, A. Kasenas J. Berukštis, V. Masulevičius, F. Garšva — po 25c. A. Drazdanskas, V. Stankevič — po 20c. K. Simotaitis 5c. Smulkių 1.32. Viso 9.82.

AUKOS NN. IŠLIUOSAVIMUI.

Brighton, Mass. per P. Piluckį	8.00
Raymond, Wash.: K. Seredzius 2.00. I. Bitinas, A. Viras — po 1.00. Viso	4.00
Kenosha, Wis. per Dubicką	1.00
Springfield, Ill. per Dubicką	2.00
Red Lodge, Mont.: Steve Roman 2.00, A. Zaveckas, S. Grajauckas, J. Kruzas, A. Gustas — po 1.00, A. Urbonas, J. Kristolaitis, J. Vasilianckas, K. Stankevičius, F. Pikšilingis, J. Hainovskis — po 50c. P. Miliauckas 25c. Viso	9.25
Minersville, Pa. per M. Mikolavičienę	2.00
Geidžianti NN. laisvės, Minersville, Pa.	1.00
J. Menkutis, Minersville, Pa.	1.00
Cleveland, Ohio, per S. Visockį	2.30
Serantono teatr. kuopa per J. Zorskį	3.30
Wilmerding, Pa.: J. Vaitkevičius, B. Kundrotavičius, F. Valatkevičius — po 25c. Gauta	70
Chicago, Ill.: 81 kuopa L.S.S. 40.10, J. Kalpokas, A. Juška, J. Naudžius, S. Šakis, D. Dragas, J. Tumosa, J. Tranas	

— po 1.00, J. Katilius, J. Urbanavičius — po 50c. P. K.,
B. Petrulis, J. Mickus, K. Pacevičius, A. Miliuokas, K.
žinckas, V. Grinius — po 25c. V. Mačiulis 15c. Viso 50.00
I. Svidras, Chicago, Ill. 1.00
Minersville, Pa.: J. Baniulis, J. Bekampis, J. Jasulevičius,
A. Gavulis, M. Mikolavičienė, S. Uždrevaitis, J. Mikola-
vičius, J. Čiudinas, V. Ambrazevičius, J. Smelstorius, A.
Banišaukas, J. Ramanaukas — po 25c. Gauta viso 2.95
Shenandoah, Pa. nuo prakalbų per Rudminą 6.00
O. Karaliūtė, Brooklyn, N. Y. 1.00
Homestead, Pa.: G. Verbliugevičius, K. Kašeta, J. Smulks-
tis, P. Miselis — po 50c. T. Jakavičius, F. Lužis, S. Ba-
gužis, J. Giedris, J. Mačiulis, J. Paulaukas — po 25c.

Viso 3.50

Viso įplaukė 99.00

Buvo likę nuo pirmesnio išsiuntimo (Žr. «Kovos» 33 N.) 203.81

Viso yra 302.81

Pirmesnio išsiuntimo lėšos, čekių išskolekt. ir susirašinėjimai 1.05

Antrojo išsiuntimo lėšos, čekių išskolektavimai ir susirašin. .80

Lieka 300.96

Viskas pasiūsta Didžiojon Lietuvon per L.S.D.P. užsienio at-
stovą.

Išde nieko nebelieka.

R.R.K. išdininkas J. O. Širvydas.

AUKOS PURĖNUI.

I. Svidras, Chicago, Ill. 1.00

Chicago, Ill.: Ona Liepaičia, D. Bagdonas, S. Svalkinas, A.

Gliebas, O. Liepa, K. Llepas, M. Smailis (nepažymėta, 2.00

po kiek)

Shenandouh, Pa.: dainininkų kuopelė 2.00, J. Laukaitis 1.00

Viso 3.00

Viso 6.00

Čekių išskolekt. ir persiuntimas .25

Lieka 5.75

Išsiūsta Purėno komitetui į Philadelphia.

Išde nieko nebelieka.

R.R.K. išdininkas J. O. Širvydas.

Muzikališkai-dramatiškas vakaras.

Latvių Socijal-Demokratų kuopa «Strahdneeks», Philadelphia, Pa.
parengia muzikališkai-dramatišką vakarą, kuris
atsibus 17 Spalio, Taggs salėje, 717 Fairmount Ave. Bus puikios de-
klamacijos, skaitymai ir dainos. Ant pabaigos šokiai (balius). Įžan-
ga ir drapanų padėjimas 25c. Prsidės lygiai 8 val. [42

Didelis Balius!

New Britain, Conn. Lietuvių neprigulmingas Kliubas parengia
didelį balių, kuris atsibus 10 spalio (October) 1908 Turner salėje
prie Arch gatvės. Prsidės 7 val. ir trauksis iki vėlybai nakčiai. Mu-
zikantai bus kuo-puikiausiai. Todėl užkviečiame atsilankyti kaip
vietinius teip ir iš aplinkinių miestelių. Įžanga vyrams 25c., moterims
ir merginoms — dykai. Kviečia Komitetas.

Chicagiečiams.

Chicago, Ill. 4-tes LSS. kp. susitveria choras, «giedorių ratelis»,
iš narių kuopos ir pašalinių ypatų — vyrų ir moterų. Kviečiame visus
prsidėti prie to «giedorių ratelio». Prsidėjimas visiems dykai. Susi-
renka lavinimuisi dainų kas pėtnyčią 8 val. vakare, po po N 869 W.
33-rd Place. Kviečia Komitetas.

Raudonasis traukinys New Havene.

Draugai aš gavau laišką nuo E. V. Debs, Soc. P. kandidato
į prezidentus, kuriame jis praneša, jog 8 d. spalio (October) 1908 m.
bus New Haven, Conn. Raudonasis traukinys tur 4 karus. Su juom
drange bus redaktorius «Chicago Daily Socialist» ir G. Wilshire iš N.
Y. Mūsų miesto socialistai paėmė svetainę Opera House ant Craunt
str. t.y. viduryj miesto, netoli pačtos; čia atsibus prakalbos. Taigi ku-
rie iš draugų norės pamatyti E. V. Debs, malonės atsilankyti. Prakal-
bos bus vakare. J. S. Kazlauckas.

L.S.S. ir «Kovos» Administracija.

Visokius rankraščius ir korespondencijas siūsdami redakcijai,
adresuokit «Kovos» redaktoriui:

J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Su agitacijos ir organizacijos reikalais: sutvėrime naujų kuopų,
prašydami informacijų kaslink sutvėrimo, skundai kuopų, nutarimai,
krivulės, reikalaudami čarterio, kreipkitės pas L.S.S. sekretorių:

P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Siūsdami mėnesinių mokesčių blankas, užsakymus laikraščiai,
reikalavimus knygų, agitatoriškų lapelių, laiskams popierų ar atvirų
laiškelių, permainydami adresus, prisiūsdami apgarsinimus, ar viso-
kios drukoriškus darbus, adresuokite administratoriui:

F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Visokiuose piniginiuose reikaluose kreipkitės pas L.S.S. izdi-
ninką:

A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Prezidento rinkimai.

Jau artinasi rinkimai. Kiekvienas Socijalistas turi pasirodyti
visam pasauliui kuomi jis yra, todėl jis turi nešiot Socijalistišką žen-
kelį. Jų galima gaut po 5c., tuziną už 30c. Pareikalaukit kiek, o
tuoj bus prisiūsta. Kuopos reikalaukit bent po kelis tuzinus.

Laikrodėlių deviskėlės, tinkamos vyrams ir moterims, su pa-
veikslu mūsų kandidato V. E. Debs'o arba su socijalistiškais ženkle-
liais, labai gražios, artistiškos, po 25c. kiekviena. Užsakydami, pa-
rašykit kokį prisiūst. su Debso paveikslu ar socijalistų žyme. Rei-
kalaukit «Kovos» Administracijoje. 1815 E. Moyamensing Ave.,
Philadelphia, Pa.

«Kada pasibaigs šie sunkūs laikai?» Jau gatavi. Yra tai agi-
tatyviški lapeliai, svarbios įturos, 8 pusl. su 2 paveikslėliais.

100 — 40c., 500 — \$1.00, 1000 — \$1.75.

«Kovos» Administracijoje.

Farmas! Pirkit Farmas!

Didžiausia lietuvių kolonija NAUJA LIETUVA Michigano
valstijoje, yra 43 lietuviai pirkę žemę. Graži vieta, tarpe ežerų ir upe-
lių; arti turgaunų miestų. Turiu dar paskyręs geras žemes dėl savo
tautiečių; 8 gyvemas farmas su budinkais; turiu geras žemes ne gyve-
namos parduot dėl farmų, po kiek kas nori. Prekė gyvenamos ir ne-
gyvenamos žemės po \$6 iki \$18 akras, ant išmokesties. Norinti pirkt
atvažiuokit stačiai ant kolonijos, po adresu:

ANTON KIEDIS

Peacock, Lake Co., Michigan.

AUKOS.

J. J. Purėnui.

Gardner, Mass. nuo F. J. Bagočiaus prakalbų	\$3.00
Bayone, N. J. J. Jonuškevičius, J. Čepinskas, K. Karalevičius po 50c. J. Čepinskas, A. Strupas, A. Lukaitis, M. Šliakys po 25c. S. Jonulaitis 10c. (Atėmus \$1.00 Raudonam Trūkiui) Iteka	\$1.60
Philadelphia, Pa. nuo 1-mos kuopos susirinkimo	\$1.25
Frackville, Pa. M. Sauda ir V. Barvinka po 25c.	50
Dabar	\$6.35
Buvo nuo pirmians (žiuv. No. 37 "K.")	\$9.90
Viso	\$16.25

Raudonamjam Trūkiui.

[E. V. Debo kallonė].

A. Šerkšna, Wilkes Barre, Pa.	\$1.15
Bayone, N. J. draugai	\$1.00
Viso	\$2.25

Buržinsko ir Liauquino šeimynoms.

Chicago, Ill. K. Medutis \$1.00; K. Ramašauskas 25c.	
Viso	\$1.25

F. J. Bagočius, Admin.

O Gal nedirbi?

Numažink savo randą! Pažiūrėk tik į namus užpakaly 112-114 Cristian St. Namai geram stovy, randos tik \$6.00 per mėnesį. Namai arti dokų ir cukernių. Pasiteirauk pas

J. F. ECKARD, Real Estate,
734 So. 2nd St. Phila. (12)

AGITATYVIŠKI LAPELIAI

Isleisti L.S.S. išmėtluojimui tarp lietuvių dėlei agitacijos yra gaunami «Kovos» administracijoj. Turim ketveriopų:

«Vienybė—Galybė» VII Rajono 4 pusl.
«Pasinaudokim gera proga» „ „
Su prisijuntimu: 100 — 25c., 500 — 75c.,
1000 — \$1.25;

«Kapitalo augintinis» 8 pusl.
«Kada pasibaigs šie sunkūs laikai?» „ „
100 — 40c., 500 — \$1.00, 1000 — \$1.75.

Draugai, rajonų ir kuopų viršininkai, pasikubinkit prisijust savo orderius kuogreičiausiai, idant iki lapkričio 3 d. nelikt nė vienos lietuviškos stubelės, kurioj lapeliai nebūt pasklidę. Labiausiai atkreipiam atyda ant lapelių «Kada pasibaigs šie sunkūs laikai?» su gražiu paveikslu, kiekvienas draugas turi kišenę pilną turēt, kad nė vieną lietuvių nepraleis neįdavus lapelio

Su orderiais prisijuskit ir pinigus.

«Kovos» Administracija,
1815 E. Moyamensing Ave. Phila., Pa.

„Rankpelnis“

pigiausias laikraštis, leidžiamas Lietuvių Social-demokratų Darbininkų Sąjungos Didžiojoje Britanijoje. Eina kas dvi savaitė.

„RANKPELNIS“, stovėdamas ant darbininkų reikalų sargybos, rūpinasi suteikti daugiausia žinių apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose.

„RANKPELNIS“ tilpsta daugelis žinių ir straipsnių apie darbininkų gyvenimą ir reikalus svetur.

„RANKPELNIS“ daug rašoma apie Lietuvos reikalus apie darbininkų padėjimą Lietuvoje.

In „RANKPELNIS“ rašo ir yra pažadėję rašyti daug žymių Lietuvos rašėjų.

„RANKPELNIS“ kalba kiekvienam suprantama.

„RANKPELNIS“ kaina kiekvienam prieinama: metams 1 doleris; pusel metų 50 centų; 3 mėn. 25 centai.

Adresas:

„RANKPELNIS“ redakcijai,
Lily Bank, West End,

Bellshill, Scotland.

Raista [The Jungle] duodu dovanai

Skaitytojams «KOVOS», kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos «RAISTAS» nėsi dar skaitę, tai visai mažai nežinau Amerikos gudrybes, suktybes ir, teip vadinamą, jos gerovę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinklių, nes neturi gana patyrimo. RAISTAS, tai knyga patyrimų.

Perskaitytes Raista, teipat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos, šaknį viso blogo, ir kodėl bedarbės kyla, o tuomi ir kaip galima visuomet turėti darbas ir gyventi laimingai. RAISTAS dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

RAISTAS, kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje, versta iš angliškos kalbos originalo.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai kruvinai apgaudinėja darbininkus ir jie bei tarnai sugėdina moteris, nustumia į paleistuvystę, pasmerkdami myriop.

Kurie jau skaito «Kovą», tai gali prikaltį naujus skaitytojus — apturėjimui tos didelės dovanos.

RAISTO kaina \$ 1.00, perkant pačią knygą. Prenumerata „Kovos“ 2.00. Bet kuris naujai užsisakys „Kovą“ metams, prisijusdamas man 2.00, apturės metams šį laikraštį ir RAISTĄ dykū.

Adresas: **J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.**
Kiekvienas lietuvis inteligentas pripažįsta didelę vertę knygos «Raistas».

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **\$ 1.25**

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c**

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) **10c**

Pinigus siųskite per Mony Order arba pačto markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicago ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir sluntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agtuojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Royno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 lėryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies audrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims reguliatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gotardo aliejus	
Mostis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydolių.

E.W. Gillas SE. Cor. 2nd & Federal st.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlarkymui plaukų.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, su laiko slinkimą plaukų. visi žmonės užseitki mums ir mūsų gyduolėms, kuriems duodam teisingiausių rodą per laiką DYKAI, KAIP IŠSIGYDYTI Slinkimą plaukų ir Plikimą, Pučkus, Didervinę, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrinų tik 10c. Mēs turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis visokių tautysčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,

996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

„Pirmyn“

* Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraštis. Išėina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J.M. JASULEVYCIUS,

P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

„Kova“

„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.
Subscription rates: One year in all parts of the world, \$2.00; Six months \$1.00.
Advertisement rates on application.

„KOVA“ išeina kas pėtnyčia. Prenumeracij visas dalis svieto:
Metams \$2.00; pusmečiui \$1.00.
Apgarsinimų prekė: sykis už colį 50c; per mėnesį \$1.00; per metus \$10.00.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiose redakcijos reikaluose susirašant, adriuoskite:
„KOVA“ 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

«Kovos» Administracija ir Rėdystė:

«Kovos» Redaktorius J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa.
Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Išdininkas LSS. A. M. Stanellis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	J. A. Šunskis 23 Diamond St. Union City, Conn.
" " "	J. S. Pruselaitis, 17 James St. Waterbury, Conn.
III-čio " "	B. Kondratavychius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	A. Purvis, 453 W 57 st. New York City, N.Y.
" " "	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
Maas. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Maas.
V Rajono	J. Banulis, Box 138, Minersville, Pa.
" " "	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
" " "	M. Kapočiutė, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.
" " "	F. Živatkaukas, 309 Charles St. Scranton, Pa.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N. Y.
J. G. Grinius, 120 Grand st. Brooklyn, N. Y.
J. Sukys, 120-124 Grand St. " "

Literatūros Komiteto:

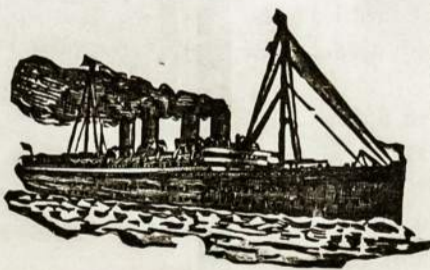
Pirmsėdis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilgaudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Išdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ZYDI!

Jeitau nusibodo landžioti prie visokių daktarpalaikių, nuodintis menkos vertės vaistpalaikiams ir varginti save liga, leisti jai įsisenėti, o ant galo nori būti išgydytu ir sveiku, tai kreipkis asabiškai ar aprašydamas ligą **THE COLLINS N. Y. MEDICAL INST.** į Dr. R. Mielke, kuris pasekmingai išgydo visokias ir užsisenėjusias ligas kaip VYRŲ teip MOTEŲ ir VAIKŲ bei kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.

Išgydo tas ligas, kurias kiti daktarai neinstengė, už tai, kad **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INST.** vedamas geriausių diplomuotų daktarų iš universitetų. Asabiškai ar aprašius ištiria ligą ir sutaiso pritaikant vaistus specialiai iš **INSTITUTO LABORATORIJOS**, kurių kitur negalima gauti.

Kad iš to **SODO SVEIKATOS** daugiau apturi pagelbą, tai liudija daugybės dėkavonių ateinant kasdieną, iš kurių nors pora čia seka:

Mrs. Fr. (moteris Jono) Šklenarienė, Route No 2, B. 65, Ceresco, Nebr. Dėkavoja už išgydimą moteriškos ligos kankinimų, skrepliavimų ir skaudėjimų šonuose, sąnariuose ir neuralgijos. Dabar pilnai sveika.

Mr. Jonas Smirnavičia, 1625 Front st., Philadelphia, Pa. Prašo jo padėką viešai pagarsinti už išgydimą: nuo abelno nusilpnėjimo, sugriovimo sveikatos iš jaunystės klaidų; netikėjo kad galės išgyt, sako liga kaip kalnas slogino. O dabar yra sveikas, linksmas ir dėkingas už nukasimą to ligos kalno, su gerais vaistais.

Dėl mažumo vietos daugiau netalpiname.

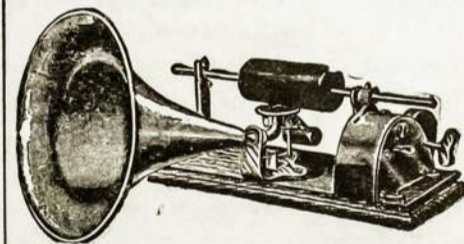
TAS ISTITUTAS IŠSIUNTINĖJA GYDUOLES į visas vietas ir miestus Amerikoje ir kitas dalis svieto, pareikalavus. Kurie negalite pributi asabiškai, aprašykit nesveikumus bei ligą lietuviškai.

KAM SIRGT, KAD GALIT BUT IŠGYDITU, TIK ATSIŠAUKIT, ADRESUOJANT:

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34-th st., New York, N. Y.

Tabako naudotojai

Padėkit mums apgarsinti mūsų tabaką tarp savo draugų, o mes duosim jums šį fonografą **DYKAI**. :: Nėra tai koks įstrumtas žaislelis, kaip tankiai kiti išdirbėjai yra papratę duoti kaip premiją, bet tikrai gera iš kiekvieno atžvilgio kalbamoji mašina (grafofonas).

Kada panorėjęs, jūs galit turėti savo namuose koncertą dykai, ne koncertą kokios suklerusios armonikos ar smulko cypimo, bet koncertą didelių benų arba orchestros, dainas garsiausių dainių, juokingas ir užimančias, žodžių — viską, ką tik norėtum išgirsti, galima pritaistyti. Paklausk artimiausioj muzikaliskų instrumentų krautuvėj, o apie kalbamąją mašiną „King“ (Karalius), dažinosi, jog ją visi pardavinėja po \$15 00.

Mes norim, kad jūs padėtumet mums pagarsinti mūsų geriausių tabaką cigaretams ir pypkiui. Mes prisiųsim jums visokio tabako po bleki. Austriško, Boeniško, Hersavo draugams, nes tai yra geriausias tabakas, kokį kur galima gau.

Tabakas tas yra tas pats, kurį jūs telp noriai rukėt Europoj, tabakas kurį jūs draugai nemažiau už jus myli. Aplaukęs mus tabaką, rekomenduok jį savo draugams, ir jei jis jiems patiks, duok jiems mus vardą ir adresą ir tokiu budu padėsi mums apgarsinti. Už tai mes duosim jums visai dykai mūsų „King“ fonografą. Yra tai vienintėlis proga gauti dovaną.

Už tabaką mes rokuosim jums \$6.00. Prisiųsk iš kalno 50c. [stampoms], o mes išsiųsim tabaką ir fonografą. Apžiūrėjęs, jei rasit gerais, užmokėsi likusius \$5,50 ir pasiilksi juos sau.

PINIGUS sugražinsim kiekvienam, kurs bus neužganėdintas. PASARGA: tas dovanas duosim tik telp ilgal, kol mes nepersitikrinsim, jog mūsų kompanija yra ganėtinai apgarsinta. Todėl patariam neatidėliot, jei norit gaut mus fonografą dykai.

Adresuok:

European Tobacco Co.
33 Leonard St., Dep. 76.
NEW YORK, N. Y.